XXV. évf. 128 sz. 1948 június 8 kedd

MA TOTO EREDMÉNY

ÁRA 60 FILLÉR

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

A pócspetrii véres eset után

Mély megdöbbenést keltett országszerte a Pócspetriben történt véres rendbontás. Vasárnap több fontos megnyilatkozás hangzott el a szomorú esetről és ezen túlmenően az iskolakérdésről. A Kisgazda Párt részéről elhangzott nyilatkozások sorát Bognár József, a párt ügyvezető alelnöke nyitotta meg, ki a következőket mondotta:

— A pócspetri eset világosan bizonyítja, hogy a magyar katolikus egyház egyes vezetői és az ő intenciókat végrehajtó katolikus papok olyan eszközöket vesznek igénybe a katolikus egyház és az állam viszonyának rendezésére irányuló erőlesztésünk ellen, amelynek a köztársaság és a demokrácia védelméről szóló törvényeinkbe ütköznek.

— Mi világosan megmondottuk, hogy nem harcolunk a katolikus egyház ellen, nem vagyunk hajlandók harcolni hitüket tisztességesen őrző emberek százezrei ellen, de harcolunk minden olyan törekvés ellen, amely akár a katolikus egyház, akár más szervezet védelmét felhasználva, a köztársaság, a földbirtokreform, az államosítások és a népi demokrácia vívmányai ellen tör.

— A pócspetri eset és más hasonló esetek csak megerősítenek bennünket abban a felfogásban, hogy szükség van a köznevelés demokratikus egységesítésére szükség van arra, hogy a legkisebb faluban se legyen magyar paraszt, aki felül az ilyen lelkiismeretlen és hitvány agitációnak.

— Azok ellen pedig, akik propagandájukkal a felekezeti iskolák államosításáról szóló vita sorsán bebizonyítják a maguk demokrácia ellenességét és most az iskolakérdésben akarják újra felvetni a harcot a köztársaság, a földreform és az államosítások ellen, a lehető legerélyesebben kell fellépnünk.

*

Balasagyarmaton Mihályfi Ernő miniszter a köztársasági elnöki hivatal főnöke beszélt. Hangsúlyozta, hogy a pócspetri merénylet után egyetlen tennivaló van: meg kell nyugtatni a Mindszentyék által felizgatott népet és az iskolák államosításáról szóló törvényt mielőbb megalkotva nyugvópontra kell hozni a kérdést. Az értekezlet résztvevői egyhangúan az a kívánságot hangoztatták, hogy minél előbb törvény legyen az iskolák államosítása.

* *

Miskolcon Pesta László miniszterelnökségi államtitkár tartott beszédet és hangsúlyozta, milyen szerencsétlen dolog, ha a templomokban politizálnak. Politikai beszédeket nem fogadhatunk el olyanoktól, akiknek véleményét illetőleg nem vagyunk biztosak abban, hogy magyar nemzeti politikát folytatnak. A pócspetri sajnálatos eseménnyel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a templomokban uszítják a népet és az ellen a magyar államhatalomnak a legerélyesebben fel kell lépnie.

*

Pécsett Katona Jenő országgyűlési képviselő az hangsúlyozta, hogy az iskolákban megmaradt a kötelező vallásoktatás és a kereszt tovább is mindenütt ki lesz függesztve, azonkívül imádsággal kezdik és végzik a tanítást. A pócspetri eseményekkel kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy a Kisgazda Párt nem akaria, hogy hasonló események megismétlődjenek. A békesség pártja vagyunk — mondotta Katona Jenő — és nem örülünk annak, ha magyar emberek lelkiismereti válságba kerülnek, de a demokrácia meg fogja valósítani az iskolák államosítását.

*

Sátoraljaújhelyen Barcs Sándor országgyűlési képviselő, a párt országos elnöke tartott politikai beszámolót.

— Aki a bibliát ismeri — mondotta —, az előtt egy pillanatig sem lehet kétséges, hogy a népi demokrácia, amely az ember és ember közt való különbség megszüntetésére törekszik, sokkal közelebb áll Krisztus tanításához, mint Horthy Magyarországa. Bizonyos egyházi körök, nyilván a Horthy-rendszerben élvezet hatalmuk elvesztése miatt mégis szembe helyezkednek a köztársasággal és azokkal az elemekkel szövetkeznek, amelyek a multban embertársaikat kizsákmányolták és kiuzsorázták, tehát Krisztus tanítása ellen cselekedtek. Ez annál visszatetszőbb, mert a népi demokrácia nem vallásellenes, nem rombolja a templomokat, hanem építi és szinte erején túlmenően támogatja az egyházakat.

*

A Független Kisgazda Párt álláspontja a fentiekből kitűnőleg is, — világos és határozott. A Független Kisgazda Párt a véres események ellenére is a békés megegyezés és megoldás híve, de nem türheti a féktelen agitációt. Nem nézheti tétlenül a köztársaság vívmányai ellen bárhonnan jövő támadást. Most mikor az iskolák államosítása elleni agitáció merénylethez és véres tettekre vezet, még még inkább hirdeti, hogy elég volt a gyülölködésből.

Benes, csehszlovák köztársasági elnök lemondott

Prága. Benes hétfőn levelet intézett Gottwald miniszterelnökhöz, amelyben bejelenti, hogy lemond köztársasági elnöki tisztéről, amelyet 1935 december 18 óta tölt be. A levélben utal arra, hogy már május 4-én tájékoztatta Gottwald miniszterelnököt arról a **végleges szándékáról, hogy lemond elnöki tisztségéről.** Közölte vele azt is, hogy **orvosai egészségi állapotára való tekintettel ugyancsak a lemondást javasolták.** — (MTI)

A levél befejező részében a lemondó elnök azt kívánja polgártársainak, a felelős képviselőknek és a kormánynak, hogy mindenki türelmességben, szeretetben éljen és munkálkodjék. Megadjuk a szabadságot másoknak és mi magunk is élvezzük a szabadságot. Bizom népünk jó szellemében, mint drága köztársaságunk szépséges jövőjében.

A csehszlovák kormány hétfőn délután rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen Gottwald miniszterelnök bejelentette Benes elnök lemondását. A lemondással kapcsolatban a miniszterelnök nyilatkozatában többek között ezeket mondotta:

— Minden bizonnyal az egész kormány véleményét tolmácsolom, amikor mély sajnálkozásom fejezem ki afelett a tény felett, hogy Benes lemondott köztársasági elnöki tisztségéről. Minthogy igen ragaszkodik szándékához és orvostanácsadói is igen sürgetőleg kérik őt, **nem tehetünk mást, minthogy tudomásul vesszük bejelentését, elfogadjuk nyilatkozatát** és legbensőségesebb hálánkat tolmácsoljuk azokért a nagy szolgálatokért, amelyeket a népért és a köztársaságért tett. A miniszterelnök a továbbiakban méltatta Benes elnök érdemei a csehszlovák köztársaság, a népi kormányzat rendszerének kialakításában és a Szovjetunióval kötött szoros szövetség megteremtésében. A miniszterelnök végül javasolta, hogy Benes érdemei elismeréséül a köztársasági elnöki fizetésnek megfelelő tiszteletdíjat kapjon.

A csehszlovák kormány elhatározta, hogy **tudomásul veszi a miniszterelnök jelentését és teljes beleegyezését adja nyilatkozatához.** Gottwald miniszterelnök június 10-re összehívta az ujonnan megválasztott nemzetgyülést. Az elnökválasztó ülést június 14-én tartják meg. (MTI)

Asztalos János pócspetrii plébános ellen felbújtás, Királyfalvi Miklós községi tisztviselő ellen szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat az államügyészség

Rögtönítélőbíróság tárgyalja a bünügyet, előreláthatólag csütörtökön Budapesten

Budapest. Az igazságügyminisztérium sajtóosztálya közli: A pócspetri események miatt az államügyészség a következők ellen emelt vádat:

Asztalos János plébános ellen, szándékos emberölés büntettére való felbujtás miatt, Királyfalvi (Krempel) Miklós közellátási tisztviselő ellen szándékos emberölés büntette miatt, Kusnyér János földmíves és Krempel János napszámos ellen fegyverrejtegetés miatt, Som István tanító ellen a távvezeték elvágására való felbujtás és Vitéz Gábor ellen a táviró vezeték elvágása miatt.

A rögtönítélőbíróság elé kerülő bünügyet valószínüleg csütörtökön tárgyalják. A tárgyalás előreláthatólag Budapesten lesz.

A nyomozás megállapítása

A megindult hivatalos eljárás legujabb fejleményeiről illetékes helyen az alábbiakat közölték:

Asztalos János pócspetri plébános beismerte, hogy utasítást adott híveinek: az esetben, ha ellene rendőri eljárás indulna, védjék meg őt bottal, vagy akármilyen más fegyverrel.

Som István, a pócspetri katolikus iskola tanítója beismerte, hogy közvetlenül a gyilkosság után parancsot adott egy Vitéz Gábor nevü fiatalembernek, vegyen magához baltát, másszon fel a villanypóznára és vágja el a telefonhuzalokat, nehogy a hatóságokat idejében értesíteni lehessen. Som István ezzel elő akarta segíteni a gyilkos és a felbujtó menekülését.

A gyanusitottakat rövidesen átadják az igazságügyi hatóságoknak, amelyek haladéktalanul folyamatba teszik a rögtönítélő eljárást. Az érvényben levő statárjális törvény értelmében a bünösöknek 72 órán belül a rögtönítélő bíróság elé kell kerülniök. A statárjális tárgyalás maximálisan három napig tarthat. Az itélet ellen nincs fellebbezés. A szándékos emberölésre a felbujtásra a törvény szerint halálbün etést lehet kimondani.

Bodonyi Márton, a nyiregyházi államügyészség vezetője, akinek illetékességi területén fekszik Pócspetri, a vádlottak és a nyomozati anyag átvétele után azonnal Budapestre utazott és jelentést tett Riesz István igazságügyminiszternek.

Súlyos tanuvallomások

A helyszinen lefolytatott nyomozás során több tanu vallotta, hogy Asztalos plébános hetek óta kiközösítéssel fenyegette a lakosságot a szószékről.

Többizben kijelentette, ha a nép nem cselekszik úgy, amint azt ő, a plébános parancsolja, egy évig tartó aszállyal sujtja Krisztus király a vidéket, minden lélek elkárhozik, senkinek nem lesz kenyere és az egész község felfordul éhen. Kijelentette hívei előtt, hogy csak abban az esetben tart esőért könyörgő szentmisét, ha a parasztok az iskolák államosítása ellen tiltakoznak.

Legutóbbi beszédében a tanuk szerint a következőket mondotta:

— Méltatlan emberek határoznak az egyház sorsáról, meg kell akadályozni az egyházi iskolák államosítását, mert ha ez megtörténne, maga az egyház is elpusztulna. Ezt nem szabad türnünk, ha kell, kapával és kaszával is meg kell ezt akadályoznunk. Ha nem igy cselekednek, az egyház kiközösit benneteket és még a fiaitok sem kerülhetnek halálu után katolikus temetőbe, mert aki nem védi meg a megtámadott egyházat, az nem juthat be a mennyek országába.

Asztalos János kihallgatása folyamán bevallotta még azt is, hogy számított a felelősségrevonásra és ezért abba az irányba is tett lépéseket, ha elakarnák fogni, a parasztok rejtsék el.

Asztalos János a gazdáknak többizben mondotta: „En Krisztus király küldöttje vagyok, néktek mint jó keresztényeknek kötelességetek engem megvédeni, ha ellenségeim esetleg rámtörnének".

Asztalos vallomása során a hozzá intézett kérdésekre bevallja, hogy arra is adott utasítást a parasztoknak, ha a rendőrök el akarnák őt vinni támadják meg botokkal, kaszával az „állam embereit".

Takács Gábor rendőrőrvezető temetése

Vasárnap délben koromszürke felhők alatt, néma tömeg gyülekezett Pócspetri kis dombon álló temploma körül. A templom udvarán vádlóan állt a csütörtökön este megölt rendőr ravatala.

Pócspetri 2000 lelket számláló község, a falu apraja-nagyja ott volt a temetésen megadni a végtisztességet.

Az ezrekre menő tömeg gyürüjében a koporsó körül rendőrőrszázad állt feszes vigyázzban.

A ravatalt a kegyelet ezerszínü virágai, a koszorúk szinte ellepték. Legelül ott vilt a belügyminiszter koszorúja.

Eljöttek a gyászszertartásra Komáromy László rendőrtábornagy, Fábry Ernő, Szabolcs vármegye főispánja, a pártok, a földmives szervezetek képviselői.

A lelkipásztor lélekbemarkoló szavai után a gyászbeszédek sora következett. Minden elhangzott kegyeletes szó a hősi halott rendőr példamutató odaadását méltatta.

A pócspetri gyászszertartás után Takács Gábor bült tetemeit messze útra vitték. A bihari kis falu temetője Zsáka fűzfalombos református sirkertje várta a falu hős fiát.

A zsákai Takács-portára vitték a koporsót. A ház udvarán ravatalozták fel újból. A koporsó körül zokogva állottak a Takács család tagjai.

A zsákai temetésen is megjelent Komáromy László altábornagy, országos vidéki rendőrfőkapitány.

A gyászszertartást Zsákán is a falu népe szinte teljes számban hallgatta végig. Még a közeli Furtáról is százak jöttek át a szomorú aktusra.

Zsáka népe a nyárelő minden virágát Takács Gábor koporsójára hordta, a ravatalt elboritotta az ezernyi csokor, koszorú.

A szertartás után megindult a hosszú temetési menet a kis református temetőbe.

A falu fiataljai egyszerü falejját állitottak, amelyen ez áll: „Takács Gábor rendőrőrvezető, élt 22 évet, meghalt a demokráciáért."

Vasárnap értesültek a gyászoló szülők arról, hogy Rajk László belügyminiszter fiukat a legmagasabb rendőri kitüntetéssel, a szolgálati jelvény aranyfokozatával tüntette ki és alhadnaggyá léptette elő. A kormány részvéttávirata is vasárnap érkezett meg Zsákára. Tudatták a Takács-szülőkkel, hogy a kormány nem feledkezik meg róluk, minden törvényes segítséget megkapjanak.

Megnyilt az ország első szociális otthona

A népjóléti minisztérium a hároméves terv keretében a szegényházak felszámolásával **korszerü szociális otthonokat** létesit az aggok és munkaképtelenek jóléti és egészségügyi gondozására. Hir szerint huszonkét járásban és városban folynak az építési és felszerelési munkák. Az első negyven ágyas kitünően berendezett kertgazdasággal és állatállománnyal felszerelt otthont vasárnap avatták fel ünnepélyesen a pestmegyei Cinkota községben.

Gyermek felvételek
Horváth fotoból
Simonffy-utca 1-b.

A Kisgazda Párt debreceni szervezete következetesen folytatja Dobi István politikáját

Bajcsy-Zsilinszky Endre emlékezete

A Kisgazdapárt debreceni szervezetének elnöki tanácsa ülést tartott **Szigethy** Gyula országgyűlési képviselő elnökletével. Az elnöki tanács Bajcsy-Zsilinszky Endre temetése évfordulóján kegyelettel adózott a nagy magyar mártír emlékének. **Az elnöki tanács jegyzőkönyvben örökítette meg a debreceni szervezet kegyeletét, rámutatva, hogy minden párt erkölcsi alapjaihoz tartozik az úttörő hősök emlékének ápolása.** Különösen szükség van erre napjainkban, amikor a Kisgazdapárt rálépett arra az útra, melynek első harcosai között ott volt Bajcsy-Zsilinszky Endre.

Ormós Lajos ny. tanfelügyelő napirend előtti felszólalásában meleg szavakkal köszöntötte **Ungár** Jenő alelnököt, akit a kereskedelem és szövetkezetügyi minisztérium bizalma a debreceni Belkereskedelmi Igazgatóság élére állított. Ormós Lajos hangoztatta, hogy közel öt évtizedes **szorgalmas, becsületes munka gyümölcse az a megtiszteltetés, melyben Ungár Jenő a demokrácia részéről részesült, de megbecsülése a Kisgazdapártnak is,** mely Ungár Jenőben egyik leghűségesebb tagját köszöntheti.

Szigethy Gyula pártelnök az egész megyei és városi szervezet nevében csatlakozik Ungár Jenő üdvözléséhez, rámutatva, hogy kinevezése jutalma **következetes párthűségének és demokratikus magatartásának.**

Az elnöki tanács ezután az elmult ülés óta a szervezet életében lezajlott belső szervezeti ügyekkel és adminisztrációs kérdésekkel foglalkozott. A jelentést az elnöki tanács egyhanguan tudomásul vette.

Ezután **Szigethy** Gyula pártelnök emlékezett szólásra. Kijelentette, hogy elnöki minőségében első ízben vesz részt az elnöki tanács ülésén és megragadja az alkalmat annak hangsúlyozására, **hogy azt a politikát, melyet az országos központ, Dobi Istvánnal az élen folytat, Hajdú megyében és Debrecenben határozottan érvényesíteni kívánja most a koalició, később a kiteljesülés útján haladó Függetlenségi Front szellemében.** Ezért nem adhat külön pártprogrammot, mint a debreceni és megyei szervezet elnöke. Politikai kérdésekben **mindenkor a realitások határain belül kíván mozogni,** egyéb vonatkozásokban azonban nem zárja ki az érzések szavát sem.

A továbbiakban Szigethy képviselő a legutóbbi elnöki tanács óta lezajlott kül- és belpolitikai, gazdasági eseményekről adott átfogó tájékoztatót. Tájékoztatója során többek között ezeket mondotta:

— Egyre nyilvánvalóbbá válik annak helyessége, hogy a magyar kormány annak idején nem fogadta el a Marshall-tervben résztvevendő országok értekezletére szóló meghívást. Bebizonyosodott hogy a Marshall-terv igen hátrányosan érinti az érdekelt országok gazdasági és politikai életét. Ezzel szemben **Délkelet-Európában eredményesen folyik a népi demokráciák őszinte együttműködése, aminek jótékony hatását a magyar gazdasági élet is egyre inkább érzi és a jövőben méginkább érezni fogja.**

— Belpolitikai vonatkozásban az elkövetkezendő hónapokban fontos döntésekre kerül a sor. A népi demokrácia fejlődésünk újabb állomására ér. **Teljes szívvel és lélekkel részt kívánunk venni a megujuló Nemzeti Függetlenségi Frontban,** azonban ez nem jelenti azt, hogy önállóságunkat és pártkeretünket feladjuk. Pártvezetőink hangoztatják, hogy pártunk helyzetét illetően változatlanul fennáll az a helyzet, amit egyébként a nagyválasztmány is leszögezett, hogy a **Kisgazdapárt ereje, erősödése egyenlő arányban van azzal az együttműködési készséggel és a népi demokrácia egyértelmű vállalásával amely a nagyválasztmányon történt.** Egységes, radikális szellemű Kisgazdapártra van szüksége az országnak, de nekünk magunknak is. **Sorainkban nem lehet helye kétértelműségnek.**

— Mezőgazdasági vonatkozásban rá kell mutatnom, hogy minden intézkedés megtörtént **az aratás és cséplés zavartalan lebonyolítására.** A beszolgáltatási rendszert még ebben az esztendőben fenn kell tartani, de minden remény megvan arra, hogy amennyiben az idént és jövőre jó lesz a termés, fel lehet számolni a beszolgáltatási rendszert. **A Gazdasági Főtanács,** melyben pártunk a miniszterelnök és a földmívelésügyi miniszter révén képviselve van, **nagyösszegű mezőgazdasági hiteleket folyósított a gazdáknak.** Ezzel lehetővé kívánják tenni, hogy a gazdáknak az aratási munkálatokra rendelkezésükre álljon az az összeg, mely lehetővé teszi, hogy zökkenésmentesen bonyolítsák le a termés betakarításával járó feladatokat.

A nagy figyelemmel hallgatott és helyesléssel kísért tájékoztatót több felszólalás követte. **Ménes** András rámutatott arra, hogy **Hajdú megyében búzában helyenként 60—80 százalékos aszálykár mutatkozik,** mivel a május eleji fagy után **a búza sok helyütt hőgutát kapott.** Kéri az elnökséget, tegyen lépést, hogy ezt a kárt elemi kárnak nyilvánítsák. **A felszólalásra válaszolva Szigethy képviselő** ígéretet tett, hogy a hajdúmegyei helyzetet azonnal feltárja az illetékes kormányzat előtt és sürgetni fogja a gazdák kérésének teljesítését. **Reményi József** főtitkár **az egyház és állam viszonyával** foglalkozott és többek között kijelentette:

— Az egységes iskolai rendszer megszervezéséért folytatott harcban egységes képet mutat a demokrácia. Vannak, akik az iskola-kérdéssel kapcsolatban a vallás üldözéséről beszélnek s ezzel a jelszóval próbálják a hivő tömegeket, közöttük a kisgazdapártiakat is, lekapcsolni a demokrácia felzárkózott frontjáról. Ezzel szemben **a Kisgazdapárt határozottan vallja, hogy az egységes oktatás megteremtése pártkülönbség nélkül ügye és érdeke minden demokratikusan gondolkozó embernek.**

— Feltétlen hívei vagyunk a „Szabad egyház a szabad államban" elvének. **A vallás és erkölcs dolgaiban** a magyar nép széles tömegei elfogadják és hiven követik az örök egyház krisztusi tanításait, ellenben **politikai szempontból** nem tehetik ugyanezt, mert ha megtennék, nem valószínű, hogy a demokráciának olyan alapvető intézményei, mint a köztársaság, a földreform és sok más, az egész nép érdekében álló demokratikus vívmány valóban megszületett volna az elmult három év alatt.

— A Kisgazdapártnak továbbra is fontos feladata, hogy közvetítőként lépjen fel az egyház és állam között, a tömegek felé pedig szívósan folytassa a felvilágosító munkát, hogy mielőbb béke költözzék a felzaklatott lelkekbe s hogy a Pócspetriben történt szörnyűségek meg ne ismétlődhessenek Magyarországon.

Az elnöki tanács ezután elfogadta az elnökségnek azt a javaslatát, hogy **az egyes tagozatokban tisztújítás tartassék.** A párt ezzel a lépéssel is szolgálni kívánja az egységes, demokratikus szellemű Kisgazdapárt további kialakításának ügyét.

Hozzájárult az elnöki tanács, hogy **Kiss** Ferenc tanyai titkár a tanácsnak hivatalból tagja legyen.

Kimondotta továbbá, hogy a párttagok politikai nevelése érdekében a vármegyei szervezethez hasonló **politikai tanfolyamot** rendez.

Több felszólalás után az ülés **Szigethy** képviselő zárószavaival ért véget.

APOLLO MOZI
Debrecenben először!
Elátkozott hajó
Menekülők politikai szélhámosok bandája, titkos tengeralattjáró útja, különleges érdekfeszítő film.
Kisérő műsor. Francia világhiradó.
Előadások hétköznap: d. u. 5, 7, 9-kor vas. és ünnennap de 11, du 3, 5, 7, 9-kor
Telefon: 194.

Vigszinház mozi
Debrecenben először!
A legújabb francia filmkülönlegesség:
Hotel Bijou
Ahol első a csók, és utolsó az élet...!
Szerelem, bünügy, izgalom!
Főszereplő:
Francoise Rosay
Előadások: 4, 6, 8 órakor.

Három koalíciós tömeggyűlés Hajdú megyében az egységes oktatás ügyében

A Független Kisgazdapárt, a Magyar Dolgozók Pártja és a Nemzeti Parasztpárt az elmult vasárnap három tömeggyűlést rendezett Hajdú megyében az egységes iskolai rendszer, illetve a felekezeti iskolák államosítása kérdésében. Ezek a tömeggyűlések nemcsak azt jelzik, hogy Hajdú megyében jóviszony áll fenn a demokratikus pártok között és ez alapja lehet egy szorosabb együttműködés kiépítésének, hanem azt is, hogy az iskolakérdésben teljes az összhang a koalició pártjai között.

Vasárnap **Nyírábrányban, Nagyfülöpön és Nyírmártonfalván** zajlott le koalíciós nagygyűlés, melyeken a Kisgazdapárt részéről **Kálmán Ferenc** országgyűlési képviselő, **Bakóczy János,** a debreceni gazdatagozat elnöke és **Dusicza Ferenc** elnöki tanácstag a Magyar Dolgozók Pártja részéről **Szabó István,** megyei titkár, képviselő, **Cziffra Sándor** képviselő, **Torma** Kálmán alispán, a Nemzeti Parasztpárt képviseletében **Kecskés** József és **Domokos** József párttitkárok vettek részt és szólaltak fel. A szónokok pártkülönbség nélkül hangoztatták, hogy az egységes iskolai rendszer megteremtése az egész magyar népnek, de különösen a parasztságnak érdeke, mert ezzel megnyílik az út a parasztság kulturális felemelkedése előtt. **A vallást senki sem üldözi, a hívők vallásos érzéseit egyetlen párt sem kívánja sérteni.** Rámutattak azokra az okokra, melyek szükségessé teszik a felekezeti iskolák államosítását és foglalkoztak azokkal az előnyökkel, melyek a parasztságra származnak **az egységes oktatás megszervezésével.**

Mindhárom községben a lakosság pártkülönbség nélkül, hatalmas tömegekben vett részt a koalíciós pártok gyülésén és a felvilágosító beszédek után megnyugodva fogadták a kormányzatnak az egységes iskolai oktatás megteremtésére irányuló törekvését.

A KISGAZDAPÁRT NAGYLÉTAI SZERVEZETE AZ ISKOLÁK ÁLLAMOSITÁSA MELLETT

A Kisgazdapárt nagylétai szervezete vasárnap taggyülést tartott. A gyülést megelőzően a nagylétai járás szervezete tartott **választmányi** ülést. Mindkét gyülésen **Bartha** János vármegyei főtitkár tartott politikai beszámolót. Különösen részletesen foglalkozott az állam és egyház viszonyával s világos fejtegetéseit a kisgazdák igen nagy érdeklődéssel hallgatták és helyesléssel kísérték. Beszéde után egymásután állottak fel a nagylétai és környéki kisgazdák és kijelentették hogy állást kívánnak foglalni az iskolák államosítása mellett. Javaslatukra a választmány és a taggyülés **egyhanguan kimondotta, hogy helyesli az iskolák államosítását. Határozatukról táviratban értesítették Ortutay Gyula kultuszminisztert és a Kisgazdapárt központját.**

Vita a megyei kisgyűlésen a vármegyeháza tatarozásának szükségességéről

Hajdú vármegye törvényhatósági kisgyülése tegnap dr **Szilágyi** Ferenc főjegyző elnökletével ülést tartott. **Dr Balogh István** főispán **és Torma Kálmán** alispán **a bel. ügyminiszter telefonon Budapestre rendelte, távollétükben a vármegyei főjegyző vezette le az ülést.**

A kisgyülés foglalkozott a mai közgyülési tárgysorozatával. Elfogadásra ajánlja az augusztus 1-től december 31-ig terjedő öthónapos időre szóló kiegészitő költségvetést **564.000 forint kiadással és 336.000 forint bevétellel, a vármegye így 228.000 hiánnyal készítette el a csonka költségvetést. A deficitet államsegély fogja fedezni. A vármegye területén levő 25.000 eb alapulvételével egyensúlyban levő 64.000 forintos költségvetést állapitottak meg a megyei ebadóalapnál.** A megye állattenyésztési alapját a kiegészitő költségvetést 237 ezer forintos keretben ajánlja elfogadásra a közgyülésnek a kisgyülés. **Az állattenyésztési alap öt hónap alatt 26 bikát és 40 kant fog vásárolni. A földmivelésügyi miniszter újabban 100.000 forintos bankhitel igénybevételét tette lehetővé, ebből az összegből kb. 15 apaállat lesz beszerezhető.** A közuti alap kiegészitő költségvetését 1,434.000 forint bevétel és 1,478.000 forint kiadással fogadta el a kisgyülés. Foglalkozott a kisgyülés a közuti alap jövőévi költségvetésével is, 1949. évben 3,494.000 a bevételi előirányzat, ezzel szemben a kiadás 3,598.000 forint.

Élénk vita volt a vármegyeháza épületén végzendő helyreállitási és tatarozási munkálatokra hitel biztositása körül. **120.000 forint költséggel tataroznák az egész vármegyeházát, újból vakolnák a homlokzatot és a belső udvart, a disztermet helyreállitanák.**

Domokos János, dr **Erdős** Imre és **Kecskés** János kifogásolták, hogy az ország és a vármegye nehéz gazdasági helyzetéhez nem illő, inkább luxuscélokat szolgáló tatarozásra és helyreállitásra forditsanak súlyos összegeket. A bizottsági tagok kivánságára felolvasott részletezés szerint **csupán a futómüvényekkel beluttatott falrészek újra vakolása tizezrekbe kerül.** A felszólalók hangoztatták, **hogy inkább a hivatali helyiségeket renoválják, a rossz kályhákat cseréljék ki, a világitást oldják meg.**

Barna Elemér számvevőségi főnök, **Markovits** Sándor, az államépitészeti hivatal vezetője és dr Pásztor József megyei tervmegbizott felszólalásai a másik oldalról világitották meg a kérdést, végül a kisgyülés úgy határozott, hogy **elfogadja a 120.000 forint beállitást tatarozási célokra, de új, a gyakorlati szempontokat érvényesitő tervek készitését tartja szükségesnek a luxuscélok helyett.**

A kisgyülés dr **Erdős** Imre indítványára 20.000 forintra emelte **a munkaversenyben kimagasló eredményt elért mezőgazdasági, ipari és szellemi dolgozók jutalmazására a megye részéről történő díj-felajánlás összegét.** 12.000 forintos költséggel megszavazták az altisztek egyenruhaellátását. A vármegyei alkalmazottak szabad pályán eltöltött idejének beszámitására alakitott bizottságot újjáalakitották: **Bartha** Jánost (FKgP), **Szabó** Istvánt és **Fazekas** Józsefet (MDP), **Domokos** Jánost (NPP) és **Molnár** Józsefet (Szakszervezet) jelölték a bizottság tagjaiul.

A kisgyülés ezután döntött az egyesületek segélyezéséről a csonka költségvetési évben. A **Szabadságharcos Szövetség 2.000, az EPOSz 2.000, a Magyar—Szovjet Művelődési Társaság 1.000, a „Miénk az Ország" mozgalom 1.000, a Magyar—Jugoszláv és a Magyar—Román Társaság 400—400 forint segélyt** kap a vármegyétől. Az egységes parasztifjúság országos szervezete a községek költségvetése keretében is kap segélyt, igy összesen kb. 10.000 forinttal támogatja a megye az EPOSz-t.

A kisgyülést sok balmazujvárost tárgy foglalkoztatta. A község jövőévi költségvetésében 6.000 forinttal támogatja a népi kollégiumokat 3.000 forinttal a helyi sportegyesületet, 3 jó ivóvizü kutakat furat.

A Fazekas Mihály gimnázium tanárainak és diákjainak memoranduma a kultuszminiszterhez

A debreceni Fazekas Mihály gimnázium tanári kara és tanuló ifjúsága nagy felháborodással értesült a Pócspetriben történt megdöbbentő gyilkosságról és felterjesztést intézett Ortutay Gyula kultuszminiszterhez.

Tiltakoznak az ellen az agitáció ellen, mely a lélek szabadságának a jegyében a lélek elnyomásáért folyik. A haladó értelmiség jelen és jövő generációja — irják —, felveszi a harcot az igazi vallásért, a szociális eszméktől áthatott meggyőződésért. Felhivnak minden igazán vallásos embert, csatlakozzon azokhoz, akik azt akarják, hogy a vallást az emberi lélek legmélyebben hangulatainak tartsák fenn és ne férkőzzék ahhoz sem önzés, sem egyéni érdek, sem a zsarnokok álszenteskedése. Az a harc, mely az iskolák államosítása körül megindult egy új világ új iskolájáért folyik, mely alapja egy becsületesebb, igazságosabb és boldogabb világnak. Kérik végül Ortutay minisztert, hogy az iskolák államosításáról szóló törvényjavaslatot most már minden kompromisszumos tárgyalás mellőzésével terjessze haladéktalanul a parlament elé egyben legyen a miniszertanács előtt vádolója azoknak, akik nem átallottak testvérvért ontani önös céljaikért.

Amit az új Vöröskeresztről tudnunk kell

A Nemzeti Segély országos küldött kongresszusa felajánlotta intézményeit és minden vagyonát az újjászervezendő Magyar Vöröskereszt számára. A két szervezet egységesitési munkái most folynak.

Debrecenben az egységesités után 250 lesz a Vöröskereszti debreceni intézményeiben gondozottak száma. Anya- és csecsemőotthontól munkaképtelenné vált öregasszonyok otthonáig minden fontos szociális társadalmi munkát végző intézmény egy kézbe kerül.

A Nemzeti Segély és a Magyar Vöröskereszt új irodája Széchenyi utca 15. sz. I. em. alá költözött és Magyar Vöröskereszt néven alatt kezdi meg új működését.

A június havi tagdíjakat ebben a hónapban még külön szedi be a Nemzeti Segély és a Vöröskereszt, de kéri, hogy a N. S. tagjai továbbra is tartsák meg tagságukat és mint N. S. tagok jöjjenek át az újászervezett Vöröskeresztbe, mert a tagdíjakra a kiszélesedett szociális munkához még fokozottabb mértékben szükség lesz.

Fiume és Vlora albán kikötő között megnyilt a közvetlen hajóforgalom.

TÓTH cukrászda az erdőn
a dolgozók szórakozó és pihenő helye. – Mindennap d. u. 5 órától tánc!

Épület mázolást
Balogh Béla Csapó-utca 55.

Tizezer kéz a levegőben, gigászi kigyó a pályán...

Nagy siker az Ifjúság Szabadságünnepén — Hatezer gyermek felvonulása, különféle sportbemutatók, népi tánc, ritmika a vasárnapi sportünnepélyen

Szemerkélő esőre virradt vasárnap Debrecen. Még délben is hullott az égi áldás és már-már az a veszély fenyegetett, hogy a délutánra tervezett ifjúsági szabadságünnepet el kell halasztani. Egy óra után elállt az eső, gyenge szellő felszárította a vizes talajt s ha nem is sütött ki a nap, 4 óra után felvonulással mégis megkezdődhetett a méreteiben is hatalmas testnevelési ünnepély.

*

Gigászi kígyóként kúszik a felvonulók végeláthatatlan sora. Indulók pattogó hangjaira vonulnak a fiúk és lányok tarka-barka sokaságában. Impozáns látvány ez a hatalmas gyermeksereg, hiszen itt csak a legfiatalabbak vannak, 8 éves a legfiatalabb, 14 éves a legidősebb. **Közel hatezer gyermek sorakozik fel a pályán s** a lelátó közönsége dübörgő tapssal fogadja őket. Felhangzik a Himnusz, majd Jakucs László Hajdú vármegye és Debrecen tanfelügyelője mond megnyitóbeszédet.

*

Lenyügöző szép közös szabadgyakorlat következik ezután. Ötezer gyermek helyezkedik el a Stadion területén, **tízezer kéz lendül egyszerre a levegőbe,** s úgy tűnik, hogy a Stadion kicsinek bizonyult erre a hatalmas közös szabadgyakorlatra. Fiúk és lányok valamennyien általános iskolai tanulók színpompás serege csodálatosan végzi a gyakorlatot. Szünni nem akaró tapsot kapnak.

Ritmikus gyakorlatot mutatnak be a Dóczi polgári általános iskolásai, majd a református gimnázium általánosainak tréfás kötélhúzó versenyén szórakozik a közönség. Futóversenyek után a Postás lányok következnek...

Bemutatott ritmikájukat a könnyedség, a báj és a szépség jellemzi. Városunk egyetlen üzemi hölgytornászcsapata rövid működése alatt máris sokat fejlődött.

Ismét egy kiemelkedő szám következik. Nyolc általános iskola sokszáz fönyi csoportja közös talajtornát mutat be. Tökéletes ez a gyakorlat s csak bámulni lehet hogy a legkisebbektől a legnagyobbakig mindenki egyszerre végzi a gyakorlatot. Ezt követi a csapókerti református általános iskola leánytanulóinak szép karikagyakorlata, majd ismét a salakpályán folytatódik az ünnepség...

*

Közben a **kézilabdázók is pályára** lépnek, megindul a játék a Társadalmi vegyes és a Tanítóképzősök között. Igazságos 3:3 az eredmény. A tanítóképzősök gólját Karakas (3) dobta, míg a Társadalmi vegyes gólszerzői Kertész, Nagy Imre és Kovács Mihály voltak.

Az Árpád-téri ref., Petőfi ált. és a Leány-utcai ref. általános iskolák **népi táncát** is a siker kíséri. Körök alakulnak, nóta csendül az ajkakon s csak úgy ropják a táncot ezek a csepp gyerekek. Ötletesen mondta a szpiker: „Ha ezek a lányok kis korukban már ilyen jól táncolnak, mi lesz majd, ha megnőnek...“

*

Társas gyakorlat következik a Petőfi általános iskola bemutatásában, közös játékok és stafétáik, két népi tánc, 48-as tánc, virágtánc és ritmika a Dóczi növendékeivel. A MÁV műhelytelepi általános iskolások népi táncát a stafétafutás döntője követi és a Szózat hangjaival ér véget az impozáns sportünnepély.

*

A lebonyolított futóversenyek eredményei. Fiúk: 30 m: Tikos (Sámsoni-úti ált. isk) 5.3, 2. László (Baltazár-utcai ált. isk.) 5.5, 3. Pál (Pacsirta-utcai ált. isk) 5:6. — 40: 1. Fósüs (Ref. gimn) 6.5, 2. Kovács (Pacsirta-utcai ált isk) 6.7, 3. Kovács L. (MÁV műhelytelepi ált. is) 6.8. — 50: 1. Dávid (Ref kimn) 7.5, 2. Sátrány (Ref gimn) 7.6. 3. Molnár (Eötvös u. ref. ált. isk) 7.9. — 60: 1. Váradi (Ref. gimn) 8.8. 2. Nagy Eötvös-utcai ált. isk) 9. 3. Both (Ref gimn) 9.3, — 80: 1. Molnár (Ref gimn) 10.3, 2. Nánássy (MÁV műhelytelepi ált. isk) 11.1 3. Laskai (Petőfi ál., a t isk) 11.2. — Lányok: 30: 1. Tamás Ibolya (Dóczi gimn) 5.2, 2. Szabó Irén (Petőfi ált. ált. isk), 5.3, 3. Szabó Róza (Nyulasi ált isk) 6.2, — 40: 1. Kiss Gabriella (Dóczi gimn) 6.6, 2. Kovács Gabriella (Petőfi ált. ált. isk) 6.7, 3. Erdős Margit (Árpád-téri ref ált. isk) 6.9, — 50: 1. Csirei Magdolna (Árpád-téri ref. ált. isk) 7.8. 2. Erdei Ibolya (Dóczi gimn) 8, 3. Harsányi (Dóczi gimn) 8.1, — 60: 1. Borbély (Dóczi gimn) 9, 2. B. Szabó Katalin (Dóczi gimn) 9.1, 3. Kiss Zsuzsanna (Dóczi gimn) 9.4. — 10x50 méteres stafétak eredményei: Fiúk: 1937-ben születettek részére: 1. Ref. gimn. ált. 1:19.5, 2. Fazekas Mihály ált. ált. 1:19.8, 3. Petőfi ált. ált. 1:20.9, — 1936-osok részére: Sámsoni-úti ált. 1:18.2. 2. Ref. gimn ált. 1:18.8, 3 Ispotály-téri ref. ált. 1:23.1, — 1935-ösök részére: 1. Ref. gimn. ált 1:16,4, 2. Petőfi ált. 1:18.5. 3 MÁV műhelytelepi ált. 1:19. — 1934-esek részére: 1. Ref gimn ált. 1:12.5, 2. Ispotály-téri ref. ált. 1:17.8, 3. Fazekas Mihály ált. ált. 1:19.1. — Leányok: 1937-esek részére: 1. Sámsoni-úti ált. 1:24, 2. Dóczi gimn ált. — 1936-osok részére: 1. Dóczi gimn. ált. 1:24.3, 2. Ispotály-téri ref. ált 1:25.2. 3. Árpád-téri ref ált. — 1935-ösök részére: 1. Dóczi gimn ált. 1:18.4 2. Svetits gimn. ált. 1:20.5, 3. MÁV műhelytelepi ált. 1:24.4. — 1934-esek részére: 1. Dóczi gimn ált. 1:22.1. 2. Árpád-téri ref. ált. 1:24.7.

*

Az Ifjúság Napját méltóan ünnepelték Debrecenben. Olyan hatalmas megmozdulást, olyan tömegsportot hozott a vasárnapi szabadságünnep, hogy erre büszke lehet városunk. Amíg a milliós Budapest 17 ezer sportoló ifjút vonultatott fel, addig a 140 ezer lelket számláló Debrecen 6 ezer fiatalja adta tanujelét sportolási vágyának s tett fogadalmat a népi demokrácia sportja mellett.

A váltófutásoknál is nagy tömegeket mozgattak meg. Vasárnap csak kis részét látta a közönség a futóknak, mert előzőleg **1321 futó közül válogatták ki azokat, akik a döntőn résztvehettek.** Öröm volt látni az apró gyermekeket s ha az öltözékük nem is volt egyforma, de az eszmény, a sportolás öntudata a fontos. Ezuttal sok tehetség bukkant fel, különösen ki kell emelnünk a városvégi általános iskolák versenyzőit, akik megmutatták, hogy egyes számokban még különbek is mint a városiak! Ez áll elsősorban a Sámsoni úti általános iskolára.

A nagy sikerre való tekintettel **június 13-án délután négy órakor** megismétlik ezt a sportünnepélyt.

*

Debrecen példaképül állhat a tömegsport szervezése terén. Az elmult héten a középiskolások **vonultattak fel ötezer sportolót s most 27 általános iskola** 6 ezer sportolója ünnepelte a testet lelket nemesítő sportot. Az egész ünnepély szervezője és irányítója **Török Károly** testnevelési tanár volt, aki egyik legtettrekészebb mozgatója a tömegsportnak. Meg kell dicsérnünk az általános iskolák tanerőit, testnevelési tanárait és testnevelési szaktanítóit, kik közreműködésükkel hathatósan járultak a sikerhez.

Bajcsy Zsilinszky élete példaadás!

Vasárnap kegyeletes emlékünnepély volt a tarpai temetőben Bajcsy-Zsilinszky Endre sírjánál, temetésének harmadik évfordulóján. A Kisgazdapárt nagy küldöttséggel képviseltette magát.

Gyulay József képviselő után Implom Ferenc, a képviselőház alelnöke mondott ünnepi beszédet. „Szegényes sírban fekszik itt Bajcsy-Zsilinszky Endre. Ez is jelképezi a mi szegénységünket — mondotta. Mégis az egész nemzet szeretete, hálája és megbecsülése sugárzik a sír felé és ez talán több díszt ád a tarpai sírnak minden könél, márványnál. Az évek múlásával egyre nagyobbra nő emlékezetünkben Bajcsy-Zsilinszky alakja!

Páratlanul becsületes alakja volt egy olyan politikai korszaknak, amely Európaszerte igen kevés számban tudott hozzá hasonló személyeket felmutatni. Példaadás volt élete! Utjelző mindannyiunknak, egyúttal figyelmeztetés, hogy akik vezető szerepet vállalnak, azoknak minden veszélyt és kockázatot is vállalniok kell a nemzet boldogságáért".

Szász Ferenc vezérőrnagy a honvédség képviseletében szólott, Csorba János, a Közigazgatási Bíróság elnöke azt fejtegette, hogy a magyar ugar kiszikkadt éveiben az életető esőt jelentette Bajcsy-Zsilinszky szelleme.

Bajcsy-Zsilinszky Endre özvegye és nővére tett koszorút a sírra, majd a miniszterelnök koszorúját Implom Ferenc, a Kisgazdapárt Csorba János, a megye koszorúját Nagy Bertalan, Tarpa községét Jeney Sándor, a tarpai Kisgazdapárt koszorúját Gyöngyösi János tette a sírra.

Kertjében a cseresznyefára felakasztotta magát Dári János 71 éves szobafestő

Tragikus öngyilkosság történt a Kígyó utca 29. szám alatti ház kertjében. Dári János 71 éves szobafestőmester, a debreceni iparostársadalom közismert tagja a kertben levő egyik cseresznyefára felakasztotta magát. Mire leánya, Dári Erzsébet rátalált, az idős férfi már meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Dári János gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkos.

A debreceni Belkereskedelmi Igazgatóság megkezdte működését

A debreceni Belkereskedelmi Igazgatóság megkezdte működését. Jellege abban különbözik a megszünt Kamaráétól, hogy amíg részben érdekképviselet, részben közhatóság volt, addig a Belkereskedelmi igazgatóság kimondottan közhivatal. Szervezete a kereskedelmi és szövetkezeti minisztérium alá tartozik, attól kapja pénzügyi ellátását, ami azt jelenti, hogy a volt Kamara részére fizetett illetékek megszüntek.

A Belkereskedelmi Igazgatóság tisztán a kereskedelemmel foglalkozik, mert a létrehivó rendelet céljait és feladatait az ország belkereskedelmének irányításában és igazgatásában jelöli meg.

Az új intézménynél három osztály fog működni, az **általános közigazgatási és ellenőrzési** osztály. Jelenleg a Kamara volt tisztikara végzi el a munkát, amíg az átvett személyekben a minisztérium nem döntött. Igen fontos a Belkereskedelmi Igazgatóság ügykörébe tartozó ügyek között az iparjogosítványok kiadása iránt előterjesztett kérelmek elbírálása. Az iparjogosítványok kérését ezután az erre a célra rendszeresített nyomtatványokon kell előterjeszteni. Ezek a nyomtatványok 20 forintért kaphatók az I. fokú iparhatóságoknál. Díjtalanul csak hadigondozottak, azok házastársa, özvegyei, továbbá a háborús polgári gondozottak és az áttelepültek kapják. Az így felszerelt kérvényeket az I. fokú iparhatóságnál működő véleményező bizottságok javaslatával terjesztik fel a Belkereskedelmi Igazgatósághoz, amely végérvényesen dönt az iparigazolvány kiadása ügyében. Mindenféle kereskedelem folytatásához adja ki az iparigazolványt, — kivéve a textil, fa, bőr, bányatermékek, nemes fém, papir, használt tárgyak, szállítmányozási és beraktározási szakma, vendéglő, kávéház, korcsma, pénzhitel ügynöki és mindenféle nagykereskedés folytatására szolgáló iparengedélyt — amelyet továbbra is a kereskedelmi és szövetkezeti miniszter bírál el és engedélyez.

A Belkereskedelmi igazgatóság szervezetére vonatkozó rendelet szerint foglalkozik az üzlethelyiségek hatósági igénybevételével kapcsolatos, azoknak a jogorvoslatoknak másodfokon történő elbírálásával. A kereskedők kötelező könyvvezetésének hatósági teendőit is ellátja, áruhitelirodákat és árurészletügyekkel kapcsolatos hatósági teendőket végez. Statisztikai és nyilvántartási ügyeket lát el, a kereskedelmi és szövetkezeti miniszter felügyelete alá tartozó szakmák ügyeit, mestervizsga ügyeit is ellátja.

A budapesti Belkereskedelmi Igazgatóságon kívül a debreceni a legnagyobb az országban, amelynek hatáskörébe utalták a cégbejegyzéssel kapcsolatos cégtoldatok jogosult használatának igazolását valamint az iparigazolványok felülvizsgálata során megszüneteti iparjogosítványokkal kapcsolatban megüresedett üzletek sorsának vizsgálata és annak ellenőrzését, hogy az elvont ipar gyakorlását az előírt határidőben a kereskedő valóban megszüntette.

A vendéglátó üzemekben ellenőrzi a Belkereskedelmi Igazgatóság az élelmiszerek árát. Felügyel a lakás és üzletközvetítő irodák működésére is.

Ungár Jenő, a Belkereskedelmi Igazgatóság vezetője, helyettese pedig az általános osztály vezetője, dr. **Ráday László.**

A volt kamarák érdekképviseleti részét a KISOSZ, a KIOSZ és a NagyOSZ végzi, az iparosság közigazgatási teendőit az iparügyi miniszter újabb rendelete fogja szabályozni.

Két debreceni munkás találmánya négyszeresére emeli a talpbőr tartósságát

Két debreceni munkás újító Ábrahám Imre és fia, ifj. Ábrahám Imre MÁV géplakatosok, Lónyai utca 12. szám alatti lakosok rendkívül értékes találmányt nyujtottak be a szabadalmi hivatalhoz. Feltaláltak egy eljárást a börök, elsősorban erősebb igénybevételnek kitett bőranyagok nemesítésére. Eljárásuk zseniálisan egyszerü módon háromszorosra, négyszeresre emeli a talpbőr és más bőranyagok tartósságát. Kipróbálták többek között a vágóhid hűtőházánál, hogy az eljárásuk által tartósított bőranyag hogyan reagál a húsz fokos, majd ennél magasabb hidegre. A kísérlet teljes sikerrel járt. Az eljárásuk által tartósított anyag kitünő szigetelőnek bizonyult a hideg hatásával szemben. A két munkásfeltaláló érdekes újítását azonban a szabadalmi hivatalnál megtámadta a Dermata gyár (természetesen még az államosítása előtt) és most a találmány ügyével a szabadalmi bíróság foglalkozik. Ezen a ponton szinte elháríthatatlan akadályt jelent számukra az eljárás magas költsége. Próbálkoztak ezt szegénységi bizonyítvány váltásával áthidalni, azonban mivel Ábrahám Imrének 245 forint nyugbére van, ezidőszerint nem kaphatták azt meg. Ez a körülmény is mutatja menynyire szociális és helyes a város vezetőségének az a terve, hogy a szegénységi bizonyítvány kiadásánál az illetményhatárt havi 300 forintban kívánja megállapítani.

Napjainkban, amikor a munkásújítók egyik értékes találmánnyal, ötlettel a másik után jelentkeznek, fel kellene állítani egy szervezetet, amely elhárítaná útjukból a tornyosuló akadályokat, elősegítené kísérleteiket, találmányuk tökéletesítését és azoknak finanszírozását. Azon túl, hogy a munkásújítók minden támogatást megérdemelnek a közönségnek is érdeke, hogy találmányaik minél előbb bekerüljenek a gazdasági élet vérkeringésébe.

Felrobbant a négusbomba meghalt a gyártója

Halálos kimenetelü szerencsétlenség történt Püspökladányban. Karácsonyi Istvánné püspökladányi lakos Négus bombát, pukkanó játékszereket gyártott, amelyeket a vásárban akart értékesíteni. A pukkanó Négus bomba felrobbant, a robbanás ereje megölte Karácsonyinét, súlyos sérülésébe rövid idő mulva meghalt. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Ittas állapotban megfulladt a főtt májtól

A debreceni vizsgálóbíróságnak jelentették, hogy Hajdúbagoson hirtelen, gyanus körülmények között meghalt Hüpszmann Ferenc 48 éves hajdúbagosi hentes és mészáros, mérgezés tünete állapítható meg. A vizsgálóbíróság részéről dr Illyés Gábor szállt ki a törvényszéki orvosokkal együtt. A vizsgálat és a boncolás adatai szerint megállapították, hogy Hüpszmann — aki alkoholista volt —, vasárnap ittasan ment haza. Mohón enni kezdett, főt májat vacsorázott. A nagy darab főtt máj at félrenyelte, ez elzárta a gégebejáratot és rövid idő mulva fulladásos halált okozott. Mivel bűncselekmény nem forog fenn, a hatóság a temetési engedélyt megadta.

A város építőmunkája

A város elmult havi építőmunkájáról beszámolva elmondotta Andrássy István műszaki tanácsos, hogy **a Böszörményi-úti munkás kertváros kislakásai befejezés előtt állanak,** július közepére kész lesz **a második ütemben épített 39 ház is. A Stadion lelátójának tapadjait elkészítették.** A Simonffy-utcai **húscsarnokot** üvegezik. A **Kishegyesi-úti szükséglakótelepen megkezdték a lubickoló** és a rendőrörs őrszobájának építését. A Pavillon-laktanyában rendbehozták a III., V., VIII, IX., XIII. sz. épületeket. Közmunkán 375 férfit és nőt foglalkoztattak májusban.

Az EPOSz szervezetek az államosítás mellett

Az Egységes Parasztifjúság Országos Szövetségének hajdúmegyei szervezetei egymásután foglalnak határozatban az egyházi iskolák államosítása mellett állást. Az Eposz értekezletein mindenütt megjelennek a község vezetői, az egyházi és állami iskolák tanárai, tanítói, a község politikai pártjainak és népi szerveinek vezetői, akik az Eposz határozati javaslatát mindenütt egyhanguan teszik magukévá és írják alá. A határozati javaslatok kimondják, hogy a község lakossága az Eposz szervezet javaslatára és a paraszfiatalsággal együtt népünk érdekében követeli az állam és az egyház viszonyának végleges rendezését, valamint demokratikus közoktatásunk magasabb szinvonalra való emelése érdekében az egyházi iskolák legrövidebb időn belüli államosítását. A fenti határozati javaslatot legutóbb Hajdúszovát, Hajdúdorog és Hajdúnánás fogadta el.

Bélyegkiállítás

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság budapesti központja a postavezérigazgatóság közbenjöttével a június 26 és július 4 között rendezendő Debreceni Kiállításon és Vásáron nagyméretü bélyegkiállítást rendez. A bélyegkiállítást a Vásár területéhez tartozó Déri Múzeumban fogják rendezni s abban a magyar posta teljes bélyeg múzeuma kiállításra kerül. Postavezérigazgatóság részéről dr. Biró Pál postatanácsos a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság részéről Örvös János sajtófőnök fogja rendezni a bélyeggyüjtők hatalmas tábora által rendkívül érdeklődéssel várt bélyegkiállítást.

Nemzetközi Vásár
alkalmával kérem t. vevőimet szíveskedjenek lelkesedni megszokott előzékeny kiszolgálással
fizetési kedvezményt nyújtok
IRHA- és mindennemü **szőrmebunda** vásárlásnál
GESZTESI és LIPCSEI BUDAPEST, IV. Váci-utca 33. sz. (Piarista-ház.)

Pénteken kezdődik a Budapesti Nemzetközi Vásár

A június 11-én megnyíló centenáris Budapesti Nemzetközi Vásár vásárigazolványával már június 5-e óta féláron lehet Budapestre utazni. Az utazási és sok egyéb kedvezmény igénybevételére jogosító vásárigazolvány a vásár th. képviseleteinél, valamint az IBUSz menetjegyiroda fiókjainál kirendeltségeinél kapható és ilyet bárki szerezhet magának. Mint Budapestről jelentik: a városligeti vásárváros már teljesen felépült. Közel 2000 kiállító pontosan 974-féle tárgyat állít ki, úgy hogy a látogató megismerheti az ipar minden ujdonságát. Kiállítják az ipari újítók találmányait, amelyek segítségével két és fél év alatt hajtható végre a hároméves terv. Soha még ekkora vásár nem volt Budapesten, egyetlenvásár sem nyujtott annyi tanulságot és látványosságot, mint az idei. A féláru utazás kedvezményével legkésőbb június 27-én kell Budapestről visszautazni. A vásárt pénteken június 11-én nyitja meg Tildy Zoltán köztársasági elnök. (*)

Munkásbíróság elé kerülnek a püspökladányi közellátási hivatal férfi és női alkalmazottai

A debreceni államügyészségen dr Kristóf János államügyész most készítette el a vádiratot a püspökladányi közellátási hivatalban leleplezett nagyarányú visszaélés ügyében. **Tizenöt vádlottja van az ügynek.** A vádirat Elek Zoltán 28 éves püspökladányi községi főjegyzőt árdrágítás, közellátás érdekeit veszélyeztető büntettel, hivatali és közönséges sikkasztással vádolja, **Kielburger** István 39 éves községi irodasegédtisztet árdrágítás, közellátás érdekeit veszélyeztető büntettel, orgazdasággal stb., **Dalmi** Albert MOSzK terménygyüjtőkereskedőt hasonló büntettel vádolja. Ez a három vádlott őrizetben van. A többi vádlott, — akik szabadlábon vannak —, a következők: **Kohajda** József, püspökladányi sütőipari üzletvezető, **Földesi** Erzsébet, **Rákosi** Erzsébet, **Borsos** Irén, **Keserü** Teréz, **Zagyva** Piroska, **Fodor** Péter, **Varga** László községi közellátási kisegítő munkaerők, **Nagy** Ferenc földmíves, **Győri** Lajos, földmíves, **Nagy** Ferenc II. **Baranyai** Albert földmüves. A püspökladányi közellátási hivatalban — amelynek a vezetője Kielburger és Földesi Erzsébet volt — az ellenőrzést és felügyeletet, irányítást Elek Zoltán főjegyző volt köteles végezni, huzamosabb időn keresztül többirányú, nagyszabású visszaéléseket követtek el a vezetők és beosztottak egyaránt. **Hamis önellátói igazolványokat állítottak ki és erre nagyobb mennyiségű terményt vettek fel, a hadigondozottak igénylése alapján hamis bejelentésre terményeket vettek fel, így 15mázsa búzát, 5 mázsa tengerit, árpát és azt árdrágítva értékesítették. Az élelmiszerjegyeket, talputalványt, vágatási engedélyt a megengedettnél magasabb áron adták a közönségnek, az így befolyt 15 ezer forinton megosztoztak.** 10.000 forint hivatalos pénzt is elsikkasztottak és az összegen osztoztak. 250 zsák is eltünt nyomtalanul, a terményvételnél és eladásnál is sok visszaélés és szabálytalanság történt. Több oldalra terjedt a vádirat, amely a vádlottak bűnlajstromát csoportosítja és sorolja fel.

Az üggyel a jövő héten a debreceni munkásbíróság foglalkozik. Ez lesz az új munkásbíróság első ügye amelyet tárgyalni fog több napon keresztül.

Ujabb szovjet leleplezések a hitlerista támadás előkészítéséről

Panyuskin nagykövet: A Szovjet-Unió mindent megtesz a béke fenntartása érdekében Palesztinában tovább tartanak a harcok

A szovjet tájékoztató iroda újabb okmányokat ismertetett a hitlerista támadás előkészítéséről. Ezek az okmányok világosan bizonyítják, hogy milyen szoros volt az együttműködés Hitler Németországa és az USA kormányköreitől támogatott angol és francia kormány között. Az akkori francia kormány például arra ösztökélte a hitleristákat, hogy a Szovjetunió ellen forduljanak. Az osztrák Anschluss után pedig reakciós angol kormánykörök Csehszlovákia felé tolták Németország étvágyát, az angol munkáspárt vezetői pedig teljes erővel támogatták a konzervatív kormány imperialista terveit. A dokumentumok élesen bizonyítják, hogy az angol és francia kormány az USA-tól támogatva megnyitotta az utat a hitlerista agresszió számára. A Szovjetunió külpolitikája azonban Sztálin irányításával hamarosan fordulópontra jutott és lehetővé tette a világreakció csalárd terveit.

PANYUSKIN

washingtoni szovjet nagykövet rövid tartózkodásra repülőgépen Moszkvába utazott. Elutazásakor a sajtó képviselői előtt kijelentette: „**A Szovjetunió nemcsak hogy hisz a békében, de minden tőle telhetőt meg fog tenni a béke fenntartása és megszilárdítása érdekében**". A párisi Figarónak a szovjet-amerikai tárgyalások újra felvételére való értesülését Washingtonban nem erősítették meg, de nem is cáfolják. A Newyork Times diplomáciai szerkesztője szerint a dunai konferencia összehívására vonatkozó amerikai lépést rövidesen követni fogja a kölcsönbérleti kérdések, a trieszti probléma és a berlini SzEB ügyének rendezésére irányuló amerikai akció is. A Figaro legújabb számában annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a görög helyzet enyhülése nagymértékben hozzájárulhatna a szovjet-amerikai légkör megjavításához.

PALESZTINÁBAN

már nemcsak az északi arcvonalon hanem a délen is rendkívül heves harcok folytak, miután igen erős szaudi-arábiai páncélos kötelékek is csatlakoztak az egyiptomi haderőhöz. Közben Jeruzsálemben is fellángoltak a harcok. Bernadotte gróf, az UNO közvetítője állandóan úton van Kairó, Amman, Haifa és Beirut között, de kedvező esetben is legkorábban csak csütörtökre jöhet létre a fegyverszünet, ha addig sikerül áthidalni a legsúlyosabb problémát, a bevándorlás ügyét. A párizsi rádió értesülése szerint Izrael kormánya fontolóra vette, hogy ajánlatot tesz a Szovjet-Uniónak, Lengyelországnak és Csehszlovákiának megnemtámadási és szövetségi szerződés megkötésére.

A belügyi kormányzat az ország rendjét, nyugalmát minden törvényes eszközzel biztosítja

Budapest. A belügyminisztériumban hétfőn értekezlet volt, amelyen **az ország valamennyi főispánja, alispánja,** a törvényhatósági városok polgármesterei és a rendőrség vidéki vezetői vettek részt. Az értekezlet célja a legutóbbi napokban lefolyt eseményekkel, különösen pedig a pécspetri rendbontással kapcsolatos tennivalók megbeszélése volt.

Az értekezleten az az egyhangú vélemény alakult ki, hogy a belügyi kormányzat az ország rendjét, nyugalmát, a termelés zavartalanságát minden törvényadta eszközzel biztosítani fogja. A belügyi kormányzat valamennyi közigazgatási vezetőtisztviselőt személyében tesz felelőssé azért, hogy az igazgatása alá tartozó területen felelőtlen rémhírekkel, vagy rendbontásokkal a dolgozó nép nyugalmát ne zavarhassák. (MTI)

A Hortobágyon már 2584 hold területet munkáltak meg

Amióta a hároméves terv során a Hortobágy hasznosítása tettekké vált, szünőfélben van a nagy puszta romantikája. Évtizedes tervezgetések után komoly munka indult meg a Hortobágyon. A mult év őszén megjelentek a traktorok a nagy magyar pusztán és munkába vették az eddig töretlen földet. **Az öntözéses gazdálkodásra** történő berendezkedés során fásítanak, hogy lekössék a talaj nedvességét, a traktorok is éjjel nappal dolgoznak, szivattyúzzák a vizet a szükséges területekre.

Eddig 2.584 kataszrális hold földet munkáltak meg. Az idén 84 hold rizsvetést fognak elárasztani vízzel és a halastavak vízbőségét is fokozzák.

A traktoros csapat derekas munkát végez. Egyelőre a földmívelési minisztérium 9 traktort, 1 teherautót, 1 vontatót, 5 szivattyús gépet állított a Hortobágy hasznosításának szolgálatába. A traktorok Kristály Bertalan vezetése alatt müködnek. Héttagú szerelő csapat dolgozik a műhelyekben és pillanatok alatt kiküszöbölik az üzemhibákat, nehogy a munkálatok végzésénél alkalmazott 500 fönyi dolgozó munkájakésedelmet szenvedjen.

Kristály Bertalan mondja:

— Még soha se volt olyan nap november óta hogy üzemzavar miatt hosszabb időre megállt volna a munka. Akár éjjel, akár nappal kellett kikutatni a hibát, a szorgalmas és lelkes szerelőcsoport rögtön mukába kezd. A Fékosz gondoskodik arról, hogy milyen területeket kell termővé tenni s mindenki tudja mi a kötelessége hogy munkája a 3 éves terv előírásainak megfeleljen.

Ipari közösségi munka folyik a Hortobágyon. **Két hetenkint összejönnek a dolgozók, hogy előadásokat hallgassanak. Néha órákig is elvitatkoznak egyes kérdéseken. Megakarjuk mutatni, hogy a** 42.000 holdas kopár puszta legalább egynegyed részét három éven belül bőtermésü területté varázsolják.

—ooOOoo—

— **Csoportosan utazó mezőgazdasági munkások menetdijkedvezménye.** A mezőgazdasági, szőlő és erdőmunkások kubikosok, kőbánya és útépítőmunkások, a munkahelyükre és onnan a lakóhelyükre, vasúton történő visszautazások alkalmával, amennyiben legalább 5 személyből álló csoportokban utaznak, a személyvonatok harmadik kocsiosztályában, bármely távolságra féláru menetdijkedvezményt vehetnek igénybe. A munkahelyen megbetegedett lódmunkás a lakóhelyére, illetőleg gyógyulás után a munkahelyére a felgyógyulásnál a kedvezményt egyénenként is igénybe veheti, amennyiben a betegséget hatósági orvossal igazolja. A MÁV idevonatkozó díjszabása kivonatának másolata, a közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20 sz.) 46 sz. szobájában az érdekeltek rendelkezésére áll.

Szülők állásfoglalása az iskolák államosítása mellett

Az állami Fazekas Mihály gimnáziumban tegnap dr. **Kassai** Ernő mb. igazgató vezetésével szülői értekezlet volt, melyen a szülők a rossz idő ellenére igen nagy számban vettek részt.

Az értekezleten dr. **Némedi Lajos**, a pedagógus szakszervezet alelnöke tartott előadást az iskolák államosítása ügyében. Az előadó a kérdést elsősorban kulturális szempontból világította meg s fejtegetéseit nagy figyelemmel hallgatták az egybegyült szülők. Nagy tapssal fogadott előadása után Kassai igazgató javaslatára az egybegyült szülők egyhangúlag **irták alá az iskolák államosítását kívánó nyilatkozatot.** Az értekezlet ezután adminisztratív ügyekkel foglalkozott.

20.000 forintos betörés a Rákóczi utcán

Frenkel Mihályné hajdúszoboszlói lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki debreceni, Rákóczi utcai lakását távollétében feltörve onnan 20.000 forint értékű ingóságot ellopott. A tettes a lakást teljesen kifosztotta. Kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Izalmas hajsza után elfogtak egy betörő asszonyt

Bocskai István hajdúnánási, Baros utca 56. szám alatti lakását feltörte ismeretlen tettes és onnan 2.000 forint értékü ruhaneműt ellopott.

A károsult Debrecenben járva a zsibvásáron felismerte a lopott értékek egyrészét, amit özv. Nagy Jánosné hajdúböszörményi Váradtér 12 alatti lakos árusított. Mikor igazolásra szólították: a lopott ruhaneműket eldobva futásnak eredt és izgalmas hajszi után a Kinizsi utca sarkán elfogták. Előállították a rendőrségre és megindult az ügyben a vizsgálat.

— **Kerékpárlopás.** Eszenyi Géza Nagyerdei körút 66. lakásának udvarára behatolva ismeretlen tettes ellopott egy kerékpárt 800 forint értékben.

Megalakult Hajdúnánáson a Szabadságharcos Szövetség

Határozati javaslatban kérték az egyházi iskolák államosítását

Hajdúnánáson vasárnap délelőtt a kultúrház helyiségét zsúfolásig megtöltő közönség előtt nagy lelkesedéssel alakították meg a Szabadságharcos Szövetség helyi csoportját. Előzőleg pénteken pártközi értekezlet mondta ki határozatilag, hogy megalakítják a helyi csoportot. Az alakuló gyülést **Fábián** Sándor nyitotta meg, majd **Pető** Andor honvédőrnagy és **Markovits** Jenő, a Szabadságharcos Szövetség titkára mondottak beszédet, vázolva a szövetség célkitüzéseit. A nagyhatású beszédek után a helyi csoport elnökévé Fábián Sándort választották, majd a gyülés egyhangúlag elfogadott határozati javaslatban kérte a kormánytól az egyházi iskolák államosítását.

Hajdúnánáson az alakuló gyülés kapcsán tömegesen léptek be tagként a Szabadságharcos Szövetségbe. Többek között a pedagógusok, a rendőrség tagjai és az EPOSz tagjai testületileg kérték felvételüket. A Szabadságharcos Szövetség vasárnap Hajdúdorogon tart alakuló közgyülést.

EPOSz ünnepségek a Magyar Ifjúság napján

A felszabadulás után immár negyedszer ünnepelte június első vasárnapját a magyar ifjuság. Ebben az esztendőben a dicsőséges 48-as ifjúság nagy terteinek százéves évfordulóján végre egységesen ünnepelhetett a magyar ifjuság.

Hajdú megyében az ifjuság napok megrendezésében természetesen a parasztifjuság egységszervezete, az EPOSz jár élen. A megyeszerte megtartott EPOSz ünnepek közül kimagaslott az alsójózsai, a hajdúdorogi, a szováti, és a földesi ifjusági nap. Földesen vasárnap avatott székházat és sportházat az EPOSz. Mikepércsen az ifjusági nap keretében alakult meg a megye 39. EPOSz szervezet. Nánáson a Szabadságharcos Szövetség alakuló közgyülésével együtt tartott taggyülésen az EPOSz, Zilahy Lajos megyei titkárhelyettes ismertette az EPOSz jövő feladatit.

—A—

— **Kinevezés.** A belügyminiszter G. Nagy Lajos tüzoltószakaszvezető, debreceni lakost a hajdúböszörményi alosztályparancsnokához parancsnoki megbizással tüzoltóalhadnaggyá kinevezte.

Uj örökösödési törvény készül

Az örökösödési jog reformjáról szóló törvénytervezeten dolgoznak az igazságügyminisztériumban. Az örökösödési jog egy kisebb reformja már nemrég megvalósult: a törvényhozás az öröklést megszűkítette, amikor olyan törvényt hozott hogy unokatestvéren túl már nem enged törvényes öröklést.

A most készülő reform az ági öröklés korlátozásának vagy megszüntetésének kérdését szabályozza. A tervek szerint csak a legszűkebb családtagokat illeti majd meg az úgynevezett ági öröklési igény a házastárs rovására. Az ugyanis még igazságosnak mondható, hogy például egy házat az örökhagyó testvére örököljön és ne a házastársa, de nem helytálló az a jelenlegi helyzet, amely szerint az elhunyt házastársával szemben az unokatestvér tarthat igényt az örökségre.

A készülő törvényjavaslat a végrendelkezési formákat is egyszerüsiteni kívánja.

SZÍNHÁZ, MOZI, MÜVÉSZET

BEFEJEZTE DEBRECENI ELŐADÁSAIT A SZINTÁRSULAT

A debreceni szintársulat vasárnap esto játszott utoljára a szezonban a Csokonai Színházban. Az együttes, melynek egy részlege már pénteken átment Nyiregyházára s ott a Mélyek a gyökerek előadásával megkezdte szezonját, egy hónapig, másfélhonapig most Nyiregyházán szerepel. A színház épületét rövidesen nagyarányú átalakitási és tatarozási munkákat végeztet a város.

*

Ungváry Magda önálló zongorahangversenye. A fiatal debreceni zongorista gárda egyik szép reményekre jogosító tagja, Ungváry Magda tegnap délután a Kollégium kántustermében önálló hangversenyt adott. Gazdag műsoran Bach, Diabelli, Mozart, Beethoven, Chopin, Kodaly és Bartók művek szerepeltek. Ungváry Magda jelentős technikai felkészültsége, a sokhelyen felcsillanó tolmácsolásbeli érettség, a művek mondanivalóinak igaz felismerése őszinte elismerést váltottak ki a hangverseny közönségéből, amely melegen ünnepelte a fiatal zongoristát.

A DHV és DNyBV dolgozóinak kultúrtermében sikerült, vidám, szórakoztató délután volt szombaton. A szinvonalas műsor előtt Mónus Mihály szakszervezeti titkár mondott megnyitó beszédet. „A munka hőse" c. színműben Oláh Sándor, Rácz László, Szilágyi József, Varga Irén, Székács István, Kálló Gyula és Karlovics Lajos adtak jó alakitást. Kaidi Zsigmond énekelt nagy sikerrel magyar nótákat, majd Kálló Gyula és Ferenc, valamint Szilágyi József jeleskedtek egy rádióvillamtréfában. Kovács László sikerült magánszáma után a Kálló testvérek és Kovács Sándor egy bohózatban arattak nagy sikert a Payer Magda tetszetős énekszámait kisérő Tempico-gitáregyüttest (a Karlovits-testvérek) tomboló tapssal fogadta a közönség. Kálló Ferenc humoros magánszáma után egy vigjátékban bizonyították be jó színészi képességeiket ifj. Nagy Antal, **Palóczi Júlia, Szabó Sándor, Rácz** László és Oláh Sándor. A mindvégig szórakoztató műsort Molnár Gábor konferálta színesen, vidáman, sok ötlettel.

HOTEL BIJOU. A sokat sejtető cím mögött francia apacs-film hullámzik, kokain mellevencdik a párisi lebujok, fogadóházak világa. A Hotel Bijou a franciáktól már megszokott realizmussal fogja meg a sokszor fotografált, de úgy látszik elnyühetetlen témát. Főszerepben a joggal világhíres Francoise Rosayt látjuk. A filmet ma, kedden mutatja be a Vígszínház.

—ooOoo—

ZALKA MÁTÉ EMLÉKEZETE

A legendás szabadsághős: Zalka Máté halálának 11 évfordulója alkalmából a Magyr-Szovjet Művelődési Társaság a Szabadságharcosok Szövetségével karöltve f. hó 12-én szombaton du. 6 órakor a Déri múzeum előadótermében Zalka Máté-emlékünnepélyt rendez gzdag műsorral. Zalka Máté, aki 1916-ban orosz fogságba esett, 1917-ben Szibériában magyar hadifogolyból álló dandárt szervezett, mely részt vett a nagy orosz októberi forradalomban. Zalka Máté hősi sebesülést meg a polgárháborúban, a szovjet kormány érdemeinek elismeréséül arany karddal és az akkori legmagasabb kitüntetéssel, a „Vörös Zászló-rend"-el jutalmazta meg.

—ZAZ—

— **Ma Medárd napja van.** A néphit szerint, ha ezen a napon esik, akkor negyven napig esős lesz az időjárás. Az idén Medárd napja előtt volt bőséges esőzés és valószínü, hogy ma, Medárd napján már nem esik. Igy valószínü, hogy az áldásos eső után most már érlelő meleg idő következik.

Átnevelik az erdélyi magyar tanszemélyzetet. A Magyar Népi Szövetség kimondotta, hogy az erdélyi magyar tanszemélyzetet demokratikus átnevelésben részesítik. Az átnevelést a nyári szünidőben megtartandó tanfolyamokon hajtják végre.

HIREK

TIED AZ ORSZÁG, MAGADNAK ÉPITED!

— **Várható időjárás.** Mérsékelt szél, változó felhőzet, több helyen, főleg keleten kisebb eső. A hőmérséklet emelkedik.

— **Ügyeletes gyógyszertárak:** „Tisza" Péterfia u. 61. „Isteni gondviselés" Petőfi tér 6. „Megváltó" Vöröshadsereg útja 18.

RÁDIÓMÜSOR. Kedd. Budapest I. 7: Hírek. 8.30: Izr. vallásos félóra. 9. Lendvay Erzsi énekel. 10: Hírek. 12.15: Hangulatos 45 perc. 13: Magyar ösvallás. Kallós Zs. előadása. 13.15: Házi együttes. 14: Hírek. 14.20: Hogy van ez a Szovjetunióban? 14.30: Ifj. énekkarok. 15: Rádióiskola. 15.55: Műsorismertetés. 16: Római katona egy napja Aquincumban. 16.20: Könnyű dallamok. 17: Hírek. 17.10: Hadifogoly híradó. 17.20: Szív küldi szívnek szivesen. 18.15: Keresztury Dezső előadása. 18.45: Világhíradó. 19: Közvetítés az Operaházból. Mozart: Varázsfuvola. 21.55: Hírek. Sporthírek. 22.25: Hanglemezek. 23.15: Orosz zenekari művek. 24: Hírek. **Budapest II.** 17: Ötórai tea. 18: Vidám hanglemezek. 19: Énekkar. 19.30: Hanglemezrevü 20: Hangos híradó. 20.30: Rádió Szabadegyetem. 21: Hírek. 21.15: Kiss Tamás előadása. 21.30: Tánczene.

— **Dékánválasztás az egyetemen.** Az egyetemen a bölcsészeti kar hétfőn tartotta dékánválasztó ülését, amelyen dr. Bárczi Géza professzort választották a jövőévi dékánnak. Ugyancsak tegnap tartotta dékánválasztó ülését a hittudományi kar is. Dr. Tóth Endre professzort választották ennek a karnak jövőévi dékánjául.

— **Kisgazdapárti látogatás Méges polgármester betegágyánál.** A Kisgazda Párt debreceni törvényhatósági csoportjának képviseletében Szendrey Sándor h. polgármester, Bakóczy János, Szolnoky Lajosné és Horváth Józsefné törvényhatósági bizottsági tagok szombaton látogatást tettek a klinikán betegen fekvő Méges János polgármesternél. A polgármester hosszabb ideig szivélyesen elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akik a kisgazdapárti törvényhatósági bizottsági csoport nevében mielőbbi gyógyulást kívántak neki.

— **Javulnak a törvényhatósági utak** — jelentette Andrássy István műszaki tanácsos a városi közigazgatási bizottságban. A hortobágyi út egy nagyobb szakaszának áthengerlésére a város 800 tonna hengerlési kavics kiutalást kapott.

— **A tanyai kézbesítés hiányosságait, a kézbesítők létszámának alacsony voltát** tette szóvá Kondor Lajos a városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén. Szendrey Sándor h. polgármester és Kapusi Imre tanácsnok válasza után a közigazgatási bizottság úgy határozott, hogy a normálisnak a tanyai kézbesítők számára vonatkozó része megváltoztatását és a létszám emelését kéri a belügyminisztertől.

— **Az „ORT" Országos Továbbképző Társaság** az Izr. Nőegylet vezetése alatt új szövőtanfolyamot indít. Jelentkezni lehet az elnöknél: Hatvan utca 53. I. em., vagy orth. izr. iskolában délután 4—5 között Bajcsy-Zsilinszky-u. 49.

— **A volt Klein-téglagyár területén szemétlerakodó telep létesítésének engedélyezését kérték.** A város csütörtökön bizottságot küld ki a helyszínre az előfeltételek fennforgásának megvizsgálására, egyben megkérdezik a környékbeli érdekelt lakosságot is.

— **Meghalt Louis Lumiere francia tudós, a mozi feltalálója** 84 éves korában hosszú betegség után vasárnap reggel Bandolban.

— **Zugvágás miatt** eljárást indított a rendőrség Bihari István Haláp 11. gazdálkodó ellen, aki tanyáján engedély nélkül borjút vágott.

— **Lakásán megtámadta és késsel meggyilkolással fenyegette** Simon Kálmánné hajdúszoboszlói Rádai utca 4 lakost Bornyák Vilmos nevű támadó. A tettes kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Felhívja a Hadigondozási Ügyosztály azokat a százszázalékos hadirokkantakat,** akiknek rokkantság iránti igénye már meg állapíttatott, hogy a birtokukban levő hadigondozási okmányokkal jelen felhívás közzétételétől számított három napon belül jelentkezzenek.

— **A bárándi közellátási hivatal feljelentést tett Németi József községi altiszt ellen,** aki a hivatalos helyiségben a bezárt szekrényből, amelyet álkulcs segítségével nyitott fel, 81 élelmiszerjegyet vett el. A jegyekből 15 darabot megtartott és felhasznált, a többieket 5—8 forintos árban eladta, értékesítette, részben elajándékozta ismerőseinek és rokonainak. Őrizetbe vették az eljárás megindult ellene.

— **Megette a patkóvasat** Mintze József 21 éves foglalkozásnélküli egyén, akit betörésen tetten ért Budapesten Böhm Sándor füszerkereskedő. A fiatal betörő előállításakor letépte cipője patkóját és öngyilkossági szándékból lenyelte. A mentők a kórházba szállították.

Községek figyelmébe!
Törzskönyvezett
Szimmenthali bika
3 éves — eladó.
Cím a kiadóban.

— **A Városi Tanács felhívja a napraforgómagtermelőket,** hogy háztartási és vetőmagszükségletüket meghaladó készletüket 15 nap alatt a gyüjtőkereskedőkhöz szolgáltassák be. Akinek földadó hátraléka van „A" jelű vételijegyre, aki terménybeszolgáltatási kötelezettségének még nem tett eleget az „B" jelű vételi jegyre is beszolgáltathatja. A beszolgáltatásra kötelezett gazdák vételi jegyeiket mutassák be a gabonairodában.

— **Jó termés lesz a Szovjetunióban.** Az orosz szántóföldeken május 25-ig majdnem kilencmillió hektárral nagyobb területet vetettek be, mint a mult évben. A vetések mindenütt gazdag aratást igérnek.

* **JÓ ÁLLÁST AKAR?** Tanuljon gépirást, gyorsirást dr. Naményiné gyorsiróiskolájában Piac 58. Lineleum-házban.

— **Elloptak két szekér vasanyagot.** Balogh József kőfaragósegéd Jánosi utca 12 lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az udvaráról éjszakai órákban két szekérnyi vasanyagot elloptak.

— **Lopják a virágokat a köztemetői sírokról.** A Köztemető gondnoka feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a sírokról lopják a virágokat. A kegyeletsértő tolvajok kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Feltörtek egy Szent Anna-utcai szabóműhelyt.** Nádor István szabómester, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik betörtek a Szent Anna utca 10. sz. alatti műhelyébe. A tettesek az üzlet kirakatüvegét betörték és behatolva a helyiségbe több öltöny ruhát és anyagot elvittek. A kár hozzávetőlegesen 5000 forint.

— **Az MNDSz debreceni szervezete június 10-én, csütörtökön délután 5 órakor az Arany Bika dísztermében nagygyülést tart.** Előadó dr. Jóboru Magda országgyülési képviselő, az MNDSz főtitkára.

— **Elkábították a kutyát a tolvajok.** Vass Jánosné Andrássy út 23. lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tolvaj ellen, aki házőrző kutyáját válószínüleg ételbe rejtett altatószerrel elkábította, az udvarra az éjszakai órákba behatolva a baromfiól lakatját leverte, 9 tyúkot ellopott. A kutya még 24 órával később is, amikor a nyomozók helyszini szemlét tartottak, mély álomban feküdt. A kábítószerrel dolgozó tolvajokat nyomozza a rendőrség.

— **Utépítési munkánál** dolgozott Fónai József nyirábrányi földmíves és egyik társával birkozni kezdett. Eközben szidalmazta az egyik demokratikus pártot és sértegette a demokráciát. Vádiratot adott ki ellene a debreceni népügyészség.

— **A debreceni népügyészség** felkéri mindazokat, akik Nagy Dezső volt élelmezési oszlop, szénaraktári parancsnok, szándékos mulasztási dolgairól bármit tudnak, jelentkezzenek tanunak a debreceni népügyészségen.

Varrógépét
javittassa és vegye szaküzletben
Horváth Tihamér műszerésznél Hunyadi-utca 19.

— **Vasárnap este jól sikerült kulturestet rendezett a Fiatalok Színpada a Téglaskerti Olvasókörben.** Tóth Béla olvasóköri elnök megnyitója után Gábor Viktor szavalt Ady- és József Attila-verset nagy sikerrel. Juhász Róbert a MINSz kulturális vezetője és a Fiatalok Színpada igazgatója tartott értékes előadást a „Dunamedencei népek egymásrautaltságáról és kulturális közösségéről" címmel, majd Pálfy István nagy sikert aratva szavalta József Attila egyik versét. Ezt követőleg a színjátszók a „Szemet szemért" c. 3 felvonásos drámát adták elő. A szereplőgárda — Reményi Józsefné, Lovas Károly, Pálfy István, Gábor Viktor — tudása legjavát nyujtotta. Az értékes kulturelőadásért Tóth Béla elnök mondott köszönetet.

— **Bíróság elé kerül, mert lekaszálta a búzáját.** A debreceni államügyészség vádat emelt Kiss Imre 12 holdas hajdúböszörményi, Mátyás király u. 51. sz. alatti lakos ellen a közellátás érdekeit veszélyeztető büntett miat. A vád szerint Kiss Imre a földmüvelésügyi minisztérium tiltó rendelete ellenére 400 négyszögölön a búzát takarmánynak lekaszálta. Kedden vonja felelősségre a debreceni törvényszék uzsoraegyesbírája.

— **Fejszével támadták meg mert pénzét kérte.** Bátori István Fülöp utca 38. lakos feljelentést tett egyik rokona ellen, aki tudtán kivül eladta tulajdonát képező szekeret és amikor tőle a szekérért kapott 800 forintot kérte, életveszélyesen megfenyegette, majd fejszét ragadva leült lakása küszöbére, úgy hogy nem tudták a lakást hosszú ideig elhagyni. A rendőrség a feljelentés ügyében megindította a vizsgálatot.

— **A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság** felkérésére f. hó 11-én, pénteken délután 6 órakor dr. Kalmár Lajos református lelkész előadást tart a Déri Múzeum előadótermében „Szabad egyház szabad államban" cimen. Az előadás ingyenes, minden érdeklődőt szivesen lát a Társaság.

— **Közelesen rabruhát kapnak a debreceni fogház foglyai is.** A debreceni közigazgatási bizottság a sorozatos fogolyszökések miatt feliratban kérte az igazságügyminisztertől a foglyok rabruhával való ellátását. Az igazságügyminisztérium válasza megérkezett dr. Imecsfalvy Jenőhöz, az államügyészség vezetőjéhez. Eszerint közelesen megfelelő számú rabruhát kap a debreceni fogház, igy a foglyok rabruhában járván, megakadályozható lesz a szökés.

— **Találkozó öt év után.** Vasárnap délelőtt a Dóczi épületében az 1943-ban IV. gimnáziumot végzett növendékek találkozóra gyültek össze. Az öt év előtti kislányokból már nagylányok lettek, sőt egy már férjnél van... A lányok felidézték az elmult évek emlékeit s ma szeretettel és ragaszkodással vették körül Koppányi Mária osztályfőnöknőt, „Mária nénit", mint tették azt négy éven át. Akik nem tudtak eljönni a találkozóra, azok levélben számoltak be eddigi életükről. Az egykori iskolatársak egy boldog nap emlékével vettek búcsút egymástól, hogy öt év mulva 1953-ban ismét találkozzanak s mint Mária néni mondotta: „Akkorra hozzatok nekem már egy egész óvodát..."

PÁRTÉLET

A Független Kisgazda Párt f. hó 11-én, pénteken délután 6 órai kezdettel kulturdélutánt rendez, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja. Belépődíj nincs.

Az első demokratikus világnézeti előadás a foglyok számára

Az igazságügyminisztérium rendelete értelmében a jóviseletü, rövidebb időre elitéltek részére a letartóztató intézetekben felvilágosító előadások tartandók azzal a célzattal, hogy az elitéltek büntetésük letöltése után erkölcsileg megjavultan és demokratikus felfogással térjenek vissza a társadalomba. Az első ilyen világnézeti előadás vasárnap volt a debreceni törvényszéki fogházban egy külön feldiszített teremben. **Gasztonyi** Kálmán letartóztatási intézeti alezredes, a fogház vezetője tartott megnyitó beszédet, rámutatva a kormány által hozott szociális, nagyjeelntőségü ujitásokra és kedvezményekre, amelyeknek a jelentősége abban áll, hogy a népi demokrácia büntetése nem bosszúállás, a megtorlás, hanem a javítás és nevelés. Majd dr. **Hegedüs** László tartott előadást a mult és jelen igazságszolgáltatásáról, a tőkés termelési rend igazságtalanságairól.

Itt emlitjük meg, hogy az igazságügyminiszter megengedte a fogházakban a különböző sportolási lehetőségeket. A héten a rendszeres sportolás is megkezdődik a debreceni törvényszéki fogházban.

— **Áthelyezés a számvevőségen.** A belügyminiszter Melega Ernő számvevőségi II. oszt. főtanácsost Hajdúböszörményből Debrecenbe helyezte át. Helyére Hajdúböszörménybe Erdős Béla számvevőségi II. oszt. főtanácsos megy, aki eddig Debrecenben a város mellé rendelt számvevőségen teljesített szolgálatot.

— **-Éneklő ifjusági nap Püspökladányban.** Jólsikerült énekdélutánt rendezett Püspökladányban a róm. kat. és református általános iskolák egyesitett kultúrcsoportja. A megnyitóbeszédben Bartók László igazgató rámutatott a népdal éneklés fontosságára és hangoztatta, hogy a most felnövő ifjúság végleges harcot indít a schlager és a „zenei tákolmányok" ellen s ezután csak tiszta erkölcsü népdal fog felhangzani a fiatalság ajkán. Az énekdélutánon Kodály-Bartók müvein kivül a rokonnépek dalaiból adtak elő jólrendezett darabokat a tanulók. A ritka művészi élményt nyujtó hangversenyt Tóth Ibolya tanárnő, Czéh János és Dombai Sándor tanítók vezényelték. A jól megérdemelt tapson kivül külön dícséretet érdemelnek Kodály: Bicinia Hungaria-ának szóló énekesei: Szabó Manci, Zilahi Annus, Barabás Éva, H. Nagy Erzsébet, Nagy sikert arattak Cherubin: Bölcsődal-ának csengőhangú előadói: Daróczi Zsófia, Nagy Kató Hajdú Ilona, Keserű Juliánna. A hangverseny után a tanulók néptáncokat, játékokat mutattak be, amelyen ügyes mozgásaikkal különösen Pósfalvy Gizella, Lazányi Gabi, B. Nagy Irén, Tóth Kató és Szuromi Jtka tüntek ki.

— **Héthónapi börtönre ítélte a** debreceni törvényszék Nagy Béla debreceni postaaltisztet, aki a postaküldeményekből több alkalommal kisebb-nagybb összegeket elsikkasztott. Nehéz helyzetére, felesége betegségére hivatkozott. Egyik esetben 90, másik esetben 120 forintot tulajdonított el.

— **Hirdetmény.** A belügyminiszter felhivása folytán a városi tanács közhírré teszi, hogy minden postai szolgálatban nem álló egyének (városi alkalmazottak, erdőkerülők, útkaparók, csőszök, kocsisok stb.), akik az országos távíró és távbeszélő hálózat vonalrongálóit név s lakhely szerint, bármely posta szervnél feljelentik és a feljelentettek bünösségét büntetőbirósági itélet megállapítja, jutalomként az okozott kár összegének 5 százalékában részesülnek, azonban a jutalmazási összeg 50.— Ft-nál kevesebb és 200 Ft-nál több nem lehet.

— **Debrecenben is kötelezővé teszik a patkányirtást** — közölte dr. Hollóssy Andor tiszti főorvos a közigazgatási bizottságban. A patkányirtás előfeltétele a szemét és a romok eltakarása.

— **Tízéves érettségi találkozóra gyültek össze a piarista gimnáziumban** a tíz évvel ezelőtt érettségizettek. Az egyik osztály volt főnöke, Koczun Jakab tanár is Debrecenbe jött ez alkalomra. A találkozóra összegyült volt piarista diákok Sörlei Zsigmond igazgató és Kummergruber Emil volt tanáruk társaságában végigjárták az intézetet, szentmisén vettek részt, virágot helyeztek el az intézet hősi emlékmüvére, majd este közös vacsorán emlékeztek meg a tíz évvel ezelőtt lezárult diákélet vidám emlékeiről.

Anyakönyvi hírek

Születések: Csányi József gépészkovács Homok u 141. fiú János. Nagy Sándor géplakatos s. Király Ferenc u. 3. leány Ilona. Gerő Sándor fm. npsz. Nagycsere 84. fiú Sándor, Buholcz József kiebirtokos Nagycsere 138. leány Katalin, Csapó István MÁV asztalos Kölcsey Sámuel u. 17. fiú István, Mészáros István cipész s. Veres u. 30 leány Katalin, Krassói Mikló MÁV főkalauz Var u. 19. leány Ilona, dr Horváth László klinikai tanársegéd Rákóczi u. 28. fiú László, Takácz Lajos MÁV lakatos Malvin u. 39/b. leány Márta, Fenyvesi József altiszt Darabos u 35. leány Edit, Vadnai Imre MÁV kocsirendező Sebes u. 29. leány Marianna, Gebei Gyula népzenész Apafi u. 16. fiú Gyula, Megyeri Béla ref lelkész Hajnal u. 4. fiú Béla, Tóth Sándor npsz Kösövezeg 31. fiú Gábor.

Eljegyzések: Zs. Nagy Imre terménykereskedő Balmazujváros és Pósalaki Katalin Viola u. 23. Németi Ferenc pék s. Gohéi u. 25. és Szarka Mária Böszörményi út 51. Bőde József cipész s. Huszár u. 53. és Tiesza Etelka Csapó u 42.

Halálozások: Tóth Gyula tüzoltó ref. 47 éves Farago u. 14. Győry Bertalanné sz. Kádár Ida ref. 41 éves Wesselényi u. 115. Papp Margit menhelyi eltartott ref. 6 éves. Horváth Mária ref. 7 napos Szepesi u 70. Horváth Mihály malmi munkás ref 55 éves Kardos u. 15. dr Orosz Jenőné sz. Ferenczi Ilona r. kat. 53 éves Ságvári Endre u. 4. ez.

GYÁSZROVAT

Halálozás. Széles Ferenc volt lapkiadóhivatali tisztviselő, legutóbb Nyiregyházán a „Nyirség" lapkiadóhivatal tisztviselője, Nyiregyházán rövid szenvedés utá meghalt. Az elhunytat kedden helyezik örök nyugalomra a ref. egyház szertartása szerint a Fényeslitki temetőbe.

Dr. Kosztolányi Béláné Matelyka Róza ny. postaigazgató özvegye lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot szerdán reggel fél 9 órakor fogjuk a Szent Anna plébánia templomban az Egek Urának bemutattatni. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemlékü férjem, édesapánk, nagyapánk Fényi József HÉV géplakatos elhunytával megnyilvánult meleg részvétért, ravatalára küldött koszorukért és virágokért ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik Győri Bertalanné temetésén résztvettek és részvétüket kifejezték. Lánya Iduka és a család.

id. Dáry János
szobafestőmester
71 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozóteréből. — Gyászolják: bánatos gyermekei János, Imre, Erzsébet, Katalin családjaikkal, testvérei, sógorai, sógornői és kiterjedt rokonsága. Lakás: Kigyó u 29. Dankó temetkezés.

özv. Kristóf Jánosné
Schmögner Amália
76 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Gyászolják: leánya özv. Vékony Lászlóné Kristóf Erzsébet veje Szarka László, unokái, dédunokája, testvére, kiterjedt rokonsága, jóismerősei. Lakás: Rudolf u. 48. Gebauer rendezi. Gyászlap helyett is.

— Kétszer a vádlott távollétében, harmadjára a vádlott jelenlétében tárgyal a népbíróság. A debreceni népbíróság öttagú különtanácsa, majd a népbírósági büntetőtanács két izben a vádlott távollétében tárgyalta Csaba-Czumbál Lajos róm. kat. lelkész, tiszatárkányi lakos bűnügyét. Az egyik vád szerint izgatott a demokrácia ellen, másik vád szerint még 1944-ben egy márciusi ünnepség alkalmával a németeket dicsérte, a szovjet ellen izgatott és a háború továbbfolytatása mellett foglalt állást. Csaba Romániába távozott és ezért távollétében folytatta le a bíróság a tárgyalást és állapította meg bűnösségét. Most Csaba lelkészt a románok elfogták, átvették a határon, mire a magyar hatóságok őrizetbe vették. Beszállították a debreceni törvényszék fogházába és most újból letárgyalják az ügyét.

Búcsúünnepély a Gyakorló Gimnáziumban

Szombaton rendezte búcsúünnepélyét a Gyakorló gimnázium most végzett VIII. osztálya. Az eddigi szokástól eltérően a búcsúünnepélyt nem az osztályvizsga, hanem az érettségi vizsgálatok befejezése után tartották. A rossz idő miatt az osztályteremben volt a búcsúünnepély. Az érdeklődők zsúfolásig megtöltötték a termet, a búcsúzók karöltve virágdíszesen, énekelve vonultak a teremből és padjaikba ültek.

Himnusz után, Kovács Tibor a búcsúzók nevében beszélt, majd dr Komjáthy István osztályfőnök búcsúzott a távozó növendékeitől. Ezután ünnepélyes keretek között kiosztották az érettségi bizonyítványt. Vásáry András VIII. osztályos az ifjúság nevében volt búcsút az életbe kilépőktől.

Az érettségi vizsgálatokat június 1—4 között tartották dr Szabó Dezső egyetemi tanár elnökletével. A vizsgálatok jó eredménnyel végződtek, a tanulók nagy felkészültségről tettek tanúságot. Az érettségi eredménye:

Kitüntetéssel érett: Csaba Sándor, Makai Sándor, Ormos Mária.

Jelesen érett: Dalmy Tibor, Károlyi György, Kovács Tibor, K. Nagy József, Salánki János.

Jól érett: Bajtár Lajos, Bonozos Jenő, Keszthelyi Mihály, Kovács Zoltán, Marchart József, Nagy Pál, Némethy Gyula, Szabó Endre, Szűk Tibor, Veszprémy Pál, Vincze László, Török István, Sürger Erzsébet.

Érett: Agárdi Jenő, Albert János, Éry Kálmán, Erdélyi Tibor, Fodor Béla, Major Ferenc, Piros Tibor, Sasváry György.

Háromtanuló nem felelt meg.

Sikeres kiegészítő érettségi vizsgálatot tett: Bolgár István, Derkovits Emánuel.

KÓNYV

Kossa István: DUNÁTÓL A DONIG

Ebben a könyvben a 401-es különleges büntetőszázad regényét dolgozza fel e század egyik munkaszolgálatossa, Kossa István. A történelmi dokumentumokkal alátámasztott regény örök dokumentuma lesz annak a korszaknak, amikor a politikai és faji gyűlölködés állati sorba taszította az embereket. Nem napló, nem is riportregény ez a könyv, jóllehet az abban élő figurák mind élő személyek voltak, nem túlozza el a szerző az átélt élményeket, de nem is szépíti őket. A megtörtént valóságot állítja elénk úgy, hogy az egész könyv egy élő vádirat. E könyvből meg tudjuk érteni, hogy a 196 munkaszolgálatosból miért került vissza összesen csak 7 ember.

Barabás Tibor: LEVÉL A SZOVJET IRÓKHOZ PETŐFI SÁNDORRÓL

„Huszonhét éves volt, amikor meghalt és a szépségek egész világát hagyta ránk . . ." — írja előlróban Barabás Tibor, — majd így folytatja: — „Önök, kik nagy forradalmukban megvalósíthatták Petőfi álmait, verseiben ismét átélhetik az elnyomottakért lázadó szellem és szív viharzásait . . . mi pedig példát és mértéket keresünk benne, új, szabad állami létünk szellemi, érzésbeli, erkölcsi alapjait . . ." Ezekután pedig gazdag áradással mondja el Barabás Tibor mindazt, amit egy magyar író Petőfiről elmondhat. Értékes, szép tanulmány ez a kis füzet, az Atheneum népszerű olcsó zsebkönyvtárában jelent meg.

Móricz Zsigmond: A BOLDOG EMBER

A nagy magyar regényíró egyik legszebb munkája ölt testet ebben a könyvben. Egy magyar parasztnak a századforduló éveiben lezajló életén át az akkori magyar parasztvilág tükröződik vissza. A regény hősének, Joó Györgynek szavai mögött a magyar élet nagy kérdései izzanak. Erről az alakról írta a regény első megjelenésekor, a harmincas években Hunyadi Sándor, hogy: „monumentális alakja gyönyörű szimboluma a magyar parasztnak", maga a könyv pedig kivételes remekmű. Az eltemetett mult egyik szörnyű erejű vádirata Móricz Zsigmond regénye és a magyar regényirodalom egyik legszebb alkotása. Atheneum kiadás.

HAJNAL ANNA ÖSSZES VERSEIT

fűzéses kötetben adta ki az Atheneum. Eredeti hang, finom asszonyi líra szólal meg ezekben a versekben. A politikai költemények erőteljes, öntudatos hangja lyenként szinte a hitvallás szárnyalásába csap át. A könyvnapi kiadványok között előkelő helyet foglal el.

ADY ENDRE KÖLTEMÉNYEI

Az idei könyvnapok egyik nagy ajándéka ez a kötet, amit végre a szélesebb rétegek által is megfizethető áron tettek le a magyar olvasó asztalára. Ezek a versek a ma fényénél kapják meg igazi értelmüket, amikor odajutnak a kérges kezekbe, segítenek megszépíteni a dolgozók százezreinek életét, élményeivé válnak népünk legjobbjai. Nagy és őszinte öröm újra és újra beinni szomjas lélekkel a zengő muzsikáló sorokat, dübörgő strófákat. A költő, aki a népé volt ezen a köteten át eljut végre ahhoz a réteghez melynek legszebb vallomásait mondta. Atheneum kiadás.

—oooo—

Nyílttér*

Tisztelettel értesítjük üzletfeleinket, hogy a háborús rombolások és veszteségek után végre ismét önálló üzemet rendeztünk be cégünk ősi helyén a Széchenyi u. 13. illetve Simonffy u. 14. szám alatti épületben.

Áruinkat a legkiválóbb békebeli minőségben készítjük és a régi hírnevünkhöz méltó gyártmányainkat hozzuk forgalomba. Több mint 80 éves tapasztalatainkat a legmodernebb eszközökkel tökéletesítettük. Mint a Tiszántúl legrégebbi szakmabeli cége foglaljuk el megint helyünket az újjáépülő országban.

Üzletfeleinknek június 7-től állunk rendelkezésére.

Áron Miksa
rum- és likörkészítő,
bor- és szeszkereskedés.

* E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

—o+o—

SZERVEZETI HIREK

A FÉKOSz felkéri a kertész szakosztály azon tagjait, akik kölcsönt igényeltek, hogy a pénz átvétele végett a Hitelszövetkezetnél jelentkezzenek. Szíjjártó. — **Fodrászok!** Szerdán délután 6 órakor taggyűlés, budapesti kiküldött jön, mindenki pontosan jelenjen meg. Mestervizsgára jelentkezettek ugyanakkor megbeszélésre jelenjenek meg. Vezetőség.

—oOOo—

A KERESKEDŐ TÁRSULAT (KISOSZ) HIREI

A műszaki, gép, gépjármű üzemanyag és villamossági szakosztály aktuális kérdésekben ülést tart a Társulat kitermében 1 ho 8-án, kedden du. 5 órakor. — **Fuszerkiskereskedők figyelem!** A 2 dl-nél nem nagyobb palackokban forgalomba hozott szeszes italokat a pénzügyminisztérium felmentette a tenyüzési forgalmiadó alól. Tehát tenyüzési forgalmiadó jegyet 2 dl-nél nem nagyobb palackra felragasztani nem kell. — **Butorkereskedők** szakosztálya kedden délután 5 órakor fontos ügyben szakosztályi ülést tart, amelyre kérjük a tagok feltétlen megjelenését. — **A bőrkiskereskedők szakosztálya** ma du. fél 4 órakor szakosztályi ülést tart. Valamennyi tagtársunk megjelenését kérjük.

—oOOo—

IPARTESTÜLETI HIREK

Felhívjuk a cipész és osizmadia szakosztály tagjainak figyelmét, hogy a nekik járó stanculladékot kedden a testületen vegyék át. Az átvétel mindenkire nézve kötelező. — **Felhívjuk a festőmestereket,** hogy Dóri János kartársunk temetésén ma délután 4 órakor mindenki jelenjen meg. Elnökség.

A KIOSz átirattal kapcsolatban kért szakosztályi ülések megtartásának sorrendje 8-án: Vendéglős sz. o. 3 ó. Férfiszabó sz. o. 3 ó. Lakatos sz. o. 7 ó. Nyomdász sz. o. 3 ó. Vízvezetékszerelő sz. o. 5 ó. Fogműves sz. o. 7 ó. Kádár sz. o. 3 ó. Villanyszerelő sz. o. 5 ó. Kerékgyártó sz. o. 7 ó. Könyvkötő sz. o. 3 ó. Építőmesteri sz. o. 5 ó. Kőművesmesteri sz. o. 7 ó. — 9-én: Timár sz. o. 3 o. Csizmadia sz. o. 5 ó. Fodrász sz. o. 7 ó. Fényképész sz. o. 3 ó. Ércelőész sz. o. 5 ó. Kárpitos, kelmefestő sz. o. 7 ó. Kalapos sz. o. 3 ó. Szobafestő sz. o. 5 ó. Cukrász sz. o. 7 ó. Tetőfedő sz. o. 3 ó. Hentes sz. o. 5 ó. Kovács sz. o. 7 ó. — 10-én: Asztalos sz. o. 3 ó. Cipész sz. o. 5 ó. Női-szabó sz. o. 7 o. Műszerész sz. o. 7 ó.

SPORT

Tizenkét gól a románok hálójában . . .

Vasárnap Budapesten és Bukarestben találkozott a magyar és román labdarugó válogatott. Pesten az A. válogatottak küzdelmére került sor, míg a román fővárosban a B. válogatottal játszottak. Mindkét mérkőzést fölényesen nyerték meg a magyarok s összesen 12 gólt rugtak a románok hálójába, ha meg az ifjúsági mérkőzést — amelyet 4:1 arányban megnyertek — is számbavesszük, akkor 16 gólunkra csak egyetlen egy becsületgóllal tudtak a románok válaszolni.

Magyarország—Románia 9:0 (2:0). Megyeri út, 45.000 néző, vezette: Mihanics (Jugoszlavia). A magyar csapat szünet utáni játékával biztosan győzött. A román csapat nem volt ellenfél. Góllövő: Egresi 3, Puskás, Mészáros, Kocsis 2—2.

Magyarország B—Románia B. 3:0 (3:0). Bukarestben 25 ezer néző előtt játszották a mérkőzést és a magyar csapat itt is könnyedén győzött. Góllövő: Hidegkuti 3.

A Hapoel labdarugó csapata

vasárnap játszotta első mérkőzését. A debreceni együttes a miskolciakat látta vendégül és jó játékkal 4:1 arányban legyőzte. Részletes eredmény:

Debreceni Hapoel—Miskolci Hapoel 4:1 (2:1). V: dr Gyöngyössi. A debreceniek felállítása: Székely — Barna, Vízteleki — Fohn II., Fohn I., Précz — Rosenberg, Antal, Fülöp, Novák Eisner. Lendületes támadásokkal kezdenek a debreceniek és végig jól játszva megérdemelten nyernek. Góllövő: Fülöp 2, Eisner és Antal, ill. Horovitz. Székely egy 11-est kivédett.

Tyilatkozat. Szántó László a D. Hapoel elnöke: örülök, hogy jó játékkal mutatkoztunk be. Jó erőkből álló csapatunkról még sokat fognak hallani.

Pályaavatás Konyáron

Vasárnap ünnepélyes keretek között tartotta pályaavató ünnepélyét Konyár község. Ebből az alkomból a MÁV-KASE labdarugó csapata látogatott el Konyárra és barátságos mérkőzésen iskolajátékkal győzött a Konyári EPOSz csapata ellen 9:1 (3:0) arányban. A jól játszó debreceni csapat góljai közül Gere négyet, Béres kettőt, Molek, Sarkadi és Beluch egyet lőtt. A labdarugó mérkőzés után a község egyik iskolájának udvarán a MÁV-KASE ökölvívói jól sikerült ökölvívó bemutatót tartottak.

Csak könnyebb edzést

tartott vasárnap a DVSC csapata. Az elvonulalbeli játékosok közül sokan nem vetköztek le és így a megjelentek könnyű edzést tartottak, amelyen az A csapat 6:5 arányban győzött. Az edzésen megjelent a sérüléséből felépült B. Nagy is. A csapat ma újabb edzést tart. Vasárnap Pesten a Vasas ellen játszik az együttes.

Grafikai Unió—Józsai SzIT 4:2 (2:1). Góllövő: Nyiri 4, ill. Ferege.

VAOSz—Vámospércs 4:2 (1:0). Vámospércsen szépszámú közönség előtt mérkőzött a két csapat. A VAOSz technikásabb játékát a lelkes vámospércsiek nem tudták ellensúlyozni. A VAOSz góljait Bodoni 2, Hámori és Hegedüs lőtték.

DEAC—Büdszentmihály 3:0 (1:0). Kerületi II. o. bajnoki. Büdszentmihály, vezette: Sárosi. Az egyetemisták lelkes játékukkal rászolgáltak a győzelemre. Góllövő: Németh 2, Csalánosi.

Miskolci Hapoel—Debreceni Hapoel 13:7. Barátságos asztalitenisz mérkőzés. A debreceniek győzelmeit Klein 3, Fleischer 3 és Simon szerezték.

Vasárnap a következő bajnoki mérkőzéseket rendezik az NB I-ben: Vasas—DVSC, MTK—Haladás, EMTK Ujpest, Csepel—Elektromos, Kispest—Szeged, Szolnok—SzAC, SBTC—ETO.

Holnap, szerdán Elektromos—Vasas bajnoki mérkőzés lesz a Latorca-utcában.

Várkonyiné Gyarmati Olga 80 gáton országos csúcsot javított. A Vasas jeles hölgyatlétája 12.2-t futott és ezzel egy tizedmásodperccel megjavította az országos csúcsot.

DMTE—Debreceni 2:0 (1:0). A DMTE Debrecenben játszott barátságos mérkőzését és Kiss és László góljaival győzött.

Felhívom a VAOSz összes sportszakosztályát, hogy ma délután 7 órára a Hatvan u. 23. szám alatti helyiségben összesített szakosztályi ülésre jelenjenek meg.

A kerületi férfi teniszcsapatbajnokságot vasárnap rendezték volna meg Debrecenben, de a rossz idő miatt későbbi időpontra halasztották.

Egyetemi dolgozók—Műegyetemi dolgozók 4:2 (2:1). Budapest, Szép mérkőzésnek volt tanuja a budapesti műegyetemi közönség. Az egyetemi dolgozók ragyogó játékkal győztek az erős MAFC ellen. Góllövők: Bucsina 3 és Gönczy 1. A mezőny legjobbja S. monyi.

A DTME labdarugó szakosztálya ma, kedden du. 7 órakor a Stadionban szakosztályi és vezetőségi ülést tart.

TOTO

Szelv.		Eredm.
1	Magyarország—Románia	9:0
2	Román B—Magyar B.	0:3
x	Eger—MTK vizilabda	2:2
1	UTE—MAFC	2:1
2	Fiorentina—Juventus	2:4
1	Salernitana—Milan	4:3
1	Atalanta—Genova	2:1
1	Luchesse—Modena	2:0
2	Sampdoria—Bari	0:1
1	Biel—Grashoppers	4:1
1	Lausanne—Servette	5:0
2	Bologna—Napoli	0:1

A toto mostani fordulójában 237 ezer szelvény érkezett. A számolásnál, illetve kiértékelés sokáig eltartott és csak hajnalban került elő két 12-es találat. Az egyik szelvény azonban óvás alatt áll. Ez a szelvény névtelen, a száma 556.155 és a szelvényen két eredményt kijavítottak. Ez a szelvény tehát csak akkor lesz eredményes, ha hétfőn délután az ellenőrző szelvényen nincs javítva. Érvényes 12 találattal rendelkezik Klementz Antalné, budapesti lakos, aki VIII., Stáhly-utca 13. szám alatt lakik. Az már biztos, hogy 59.200 forintot nyert. Abban az esetben azonban, ha a névtelen szelvényt a szabálytalan javítások miatt érvénytelenítik, akkor Klementznét 118.400 forint illeti.

11-es találat: 80 darab. Ezek fejenként 1400 foritot kapnak. A 10 találatosok száma 1240. A nyeremény 95 forint.

HÁZASSÁG LEVELEZÉS (1)

HUSZONÖTÉVES férfi nőcsülne saját üzeme havi 4—5000 jövedelme, B. Kovács házasságközvetítő Ságvári Endre u. 4. II. 4. 1—1170

ÁLLÁS (2)

RENDES idős férfi vagy nő elhelyezkedhet. Borz u. 17. 2—1145

NÉPAGAZATBAN jártas, produktiv munkatársat keresünk. Megkeresséket csak irásban „Tömegüzlet" jeligére a kiadóba. 2—1148

GYERMEKSZERETŐ mindenes kislányt azonnal felveszek. Kardos u. 1. 2—1150

14—15 ÉVES leányt bejárónak felveszek Arany János u. 28. I. ajtó. 2—453

VARRODÁBA kézilányokat felvesz Neumann Ica, Piac u. 4. I. 2—1157

RÁDIÓ, HANGSZER (4)

ZONGORA Lamberger, körpáncélos, kifogástalan eladó Megtekinthető 11-től Busi-u. 19. 4—1173

BUTOR, SZŐNYEG (5)

REKAMÉ már 850 forinttól, hencser 360 állandóan kapható Major kárpitosnál, Péterfia u. 26. 6. 30. — 5—280

MODERN konyhabutorok állandóan kaphatók. Dózsa utca 16. 5—381

JÓMINŐSÉGŰ modern kombinált szekrények, rekamiék fotelek eladók. Molnár asztalosnál Miskolci u. 8. (Városi nyomda mellett) 5—1088

REKAMIÉK, fotelek, szelonok, kombinált szekrények, majdnem félárért, sürgősen eladók. Batthyány u. 7. 5—1172

150x80 PERZSASZŐNYEG, 2 fotel, divány, irószatal, szekrény, konyha, speiz, jégszekrény, spór eladók Bika-bérház, félemelet, 7. 5—1175

ELADÓ festmények, antik antik bútor, kisasztalka, régi tulipános festésű előszoba berendezés, a Művészetek története. Andaházi-u. 6. 5—1147

PERZSASZŐNYEGET magas áron veszek Fülöp műkereskedő Színházatjában. 5—949

ELADÓ hálószoba és konyhaberendezés, lakást igényelheti, érdeklődni: Timár u. 2. szabómühely. 5—951

SÜRGŐSEN eladó sötét háló. Minden elfogadható árért, elköltözés miatt. Vöröshadsereg utja 81. II. jobbra. 5—1158

CIPŐ, RUHÁZAT (6)

FÉRFIRUHA, női ruhák eladó, Rákóczi u. 18. 6—1160

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

KERESEK egészen jó állapotban levő 20—25 méter locsoló gumicsövet. Ajánlatokat házmesternél, Simonyi út 27 ala kérem. vv. — 7—161

ÁLLAT (9)

ELADÓ egy héthónapos koca süldő, Városi fatelep, Kertész. 9—1169

TEHENET fejőre vállalok Létai ut 134. 9—1144

KILENCHÓNAPOS szimultánozott koca süldő eladó Eötvös u 53. 9—1153

ÉPITÉSI ANYAG (10)

GERENDÁK, deszkák ablakok eladók Hadházi u. 43. 10—1100

ELADÓ üveglapok, 1000 literes vizeshordó, dézsák, gumitömlő, sütőteknő, mosófazék, ágyeodrony, Szent Anna u. 45. 10—1168

ELADÓ egy új 150x120-as fikerablak rtekezni: Nemes-u. 19. 10—947

15 M-ES fáskamara eladó, Péceli u 8. sz. 10—1161

JÁRMŰ (12)

KERÉKPÁRT, varrógépet eladok, becserélek, Magoss György-tér 9. Telefon: 566. 12—854

SACHS prima állapotban sürgősen eladó Csapó u 29. 12—1164

ELADÓ 2 drb 50 mázsa teherbirású gumis stráf és 2 fuvaros szekér, Bethlen u. 42. sz. 12—1165

350-ES motorkerékpár garantáltban kifogástalan állapotban eladó, Szőllősi Ferenc, Pic u 38. 12—1167

500-as Zündapp motorkerékpár eladó Vigkedvü Mihály-u. 19.

Kifogástalan személyautó valamint 16x525 autógumik eladó. Vigkedvü M.-u. 30.

ÜZLETI AJANLAT (13)

POLOSKAIRTÁST ciángázzal felelősséggel vállal Kiss Méliusz tér 7. Telefon: 589. 13—438

PALA, cserépteto javitást vállal Józsa, Cegléd u 9. 13—1146

ÖZV. BIKFALVYNÉ női-szabómester Péterfia u 54. Minden féle feleőruha varrást vállal. 13—943

ADÁS-VÉTEL VEGYES (14)

INSULINT, ami még nem járt le veszek Piac u. 71, Bőrüzlet. 14—1166

ELADÓ 4.10x2.75 selyemklöpli storfüggöny Kossuth u. 61. I. em. 14—1155

JOLAND: Angol-magyar-angol I-III., Sauvagot: Francia - magyar -francia I-II. szótárt veszek Juhász Vilmos Arany Bika szálló I. 122. 14—1156

LAKÁS, LAKÁSCSERE (15)

KERESEK kettőszobás összkomfortos lakást a belváros közelében költségmegtérítéssel. Cím a kiadóban. vv. — 15—478

EGYSZOBA konyhás lakást költségmegtérítéssel keresünk, Péterfia 30. Keresztépület. 15—390

KÖZPONTBAN három szoba, hall, összkomfort, magas öldszintes utcai lakásomat öröklakásként eladnám, cím a kiadóban. 15—1162

BUTOROZOTT SZOBA (16)

EGY vagy két magános úrnak, különbejáratú szoba június 15-re kiadó, Domb-u. 1. sz. 16—465

KIADÓ butorozott szoba szolid tisztviselőknek 15-re Kossuth u 11., keresztépület 16—1154

ELEGÁNS utcai butorozott fürdőszobával kiadó, Kigyó u 27. 16—950

TELJES ELLÁTÁS (17)

OTTHONT ajánl házáért egyenlő ellátással, betegségében gondozza földbirtokkal rendelkező tisztviselőcsalád. Széki József, Nyíregyháza, Bácska u. 16. 17—1149

ÖZV. Kálmán Istvánné idős férfit keres lakásért gondját viseli Bellegelő 217. 17—1151

FÖLD, TELEK (20)

GYÜMÖLCSÖST beköltözhető nagyobb lakással keresek a város belterületén. Ajánlatokat Promt vételi jelgére a kiadóba kérek. vv. — 20—1486

EGYEMNÉL 1 hold termő szőlő gyümölcsössel, 4 szobás alápincézett összkomfortos lakással olcsó áron eladó. Érdeklődni: Piac u. 7. könyvüzlet. 20—345

PÁLLAGI úti Benkő tanyából két hold szántó eladó. Megbízott Svetits palota, első lépcső IV. emelet ügyvédi iroda, d u. 3—5 óráig. 20—415

BELLEGELŐN 4 hold fekete föld eladó. Értekezni: Somogyi-Bacsó u. 16. sz. vv — 20—1089

ELADÓ földek: Látóképnél 20 hold tanyás, Kismacsénál Veréb dülőben 13 hold legprimább fekete földek saját használatra átveheto, értekezni Bakóczynál Werbőczy u. 8. 20—1163

HÁZ, VILLA (18)

KÖZPONTBAN, emeletes ház, üzletekkel és lakásokkal, valamint két azonnal beköltözhető 4 szobás összkomfortos lakással, hivatalnak is alkalmas, olcsó áron eladó. Esetleg felerészben is egy 4 szobás azonnal beköltözhető lakással. Érdeklődni Piac u. 7. könyvüzlet. 19—344

BALATONI beköltözhető, kétszobás nyaraló gyönyörű kilátással 10.000. Felvilágosit Tóth Sándor, Ujkert, Lehel utca 9.

AZONNALI beköltözéssel 3 szoba, konyhás ház hihetetlen olcsón elköltözés miatt eladó. Öz utca 8. 19—1091

INGATLANFORGALMI IRODA (22)

BAKÓCZY ingatlaniroda Werbőczy u 8. Eladó ingatlanok: Görög templomnál háromszobás adómentes kertes családi ház sürgős áthelyezés miatt az egész beköltözhető minden elogadható áron. Árpád-térnél háromszobás alápincézett Debrecen szenzációja 12 ezer, Kossuth utcai templom közelébenre mek kétszobás komfortos családi ház kertes udvarral ritka alkalmi vétel. Simonyi út elejénál háromszobás összkomfortos parkettes remek úri villa nagyon sürgős áthelyezés miatt igen olcsón. Szent Anna végénél Bábaképezde közelében adómentes családi ház kétrendbeli kétszobás lakással elköltözés miatt azonal beköltözhető potom 20.000. 22—1163

PÉNZ, TÁRS (23)

BÉRAUTÓHOZ társat keresek 3000-el Baross u. 6. 23—1174

2000 forinmtot biztos kamatra és fedezetre felveszek, cím a kiadóban. 23—1159

VEGYES (25)

BUZAKÖTVÉNYT keresek megvételre Botond u. 5. 25—1143

KISGAZDAPÁRTI UJSÁG
Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadásért felelős:
SZIGETHY GYULA
Nyomja a
TISZANTULI
KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT
Műszaki igazgató:
SZIGETHY KÁROLY